

09/19

SOCIALRÅDGIVEREN

**SOCIALRÅDGIVERE
ADVARER:
Besparelser truer
borgernes
livskvalitet**

**NY PODCASTSERIE:
Alt det vi ikke
taler om i
socialt
arbejde**

**GUIDE:
9 råd om
at knække
skolevægring**

SKOLEVÆGRING
**Skolesocialrådgivere går
bag om stigende fravær**

Søges: En meningsfyldt hverdag

Ensomhed er et fællesstræk for de udsatte borgere, som har deltaget i VIVE-undersøgelsen "Bag om fællesskabsmålingen". Langt de fleste deltagere ønsker sig en hverdag, hvor de bidrager til fællesskabet. Det understreger et behov for en mere holistisk tankegang og tværsektoriel indsats mellem både velfærdssamfundet, civilsamfundet og virksomhederne, siger seniorforsker **Lars Benjaminsen**.

VIVE lancerede for to år siden undersøgelsen "Fællesskabsmålingen" sammen med TrygFonden og Mary Fonden. Hvad var de mest markante resultater her?

Vi kiggede på omfanget af social eksklusion og social deltagelse i den danske befolkning, og den viste, at fire ud af fem af har en høj social inklusion og høj grad af social deltagelse. I den sidste femtedel findes dels en risikogrube, som i nogen grad har sociale og helbredsmæssige problemer – og så en gruppe, som er socialt udsatte med langt større og komplekse problemer. Det, vi også kunne se, var, at de udsatte borgere og borgerne i risikogruppen har et lige så stort behov for social deltagelse, men de får ikke behovene opfyldt, fordi deres problematikker står i vejen.

I har nu interviewet 78 mennesker fra både udsatte- og risikogruppen. Var der fællesnævner?

Fælles var, at næsten alle har brug for at indgå i meningsfulde aktiviteter i hverdagen og indgå i sociale sammenhænge. Mange nævnte, at de havde behov for arbejdsmæssige aktiviteter og at gøre nytte i hverdagen. Det handlede både om at lave noget meningsfyldt – og at komme ud og møde andre.

Ensomhed er også noget, der går igen. Hvor meget fyldte det hos deltagerne?

Det fylder meget. Særligt for de mest udsatte. Mange psykisk sårbare unge beskrev ensomhed, isolation og fravær af kontakt. Blandt de midaldrende og ældre er der tale om udsatte borgere med beskadigede netværk, brudte relationer og måske ingen kontakt til familien. Så behovet for at deltage i noget i hverdagen skal også ses med den baggrund.

I interviewede mennesker i forskellige aldre. Hvad betød alderen for deres perspektiv på at være udenfor?

De unge søger kontakt og det at tilhøre andre grupper af unge. Blandt borgere i 30'erne og 40'erne er det andre fokuser. Dem i risikogruppen har måske børn og familie og bruger kræfter på at holde sammen på familien og hjemmet, og derfor har de ikke kræfter til at deltage i så meget andet. I udsatte-gruppen handler kampen ofte om psykiske lidelser og misbrugsproblemer, og mange har behov for at forsøge at vende skuden, før det er for sent. Blandt de ældre fylder de fysiske helbredsproblemer en del, og i udsatte-gruppen er det mere komplekse problemer. Og i denne gruppe er der mere resignation, forsøg på at opretholde en værdighed – og livet i det hele taget.

I kommer med flere anbefalinger på baggrund af undersøgelsen. Hvad skal man særligt lægge mærke til?

Behovet for en mere holistisk tankegang og tværsektoriel indsats mellem både velfærdssamfundet, civilsamfundet og virksomhederne. Kan der findes et lille hjørne, hvor et udsat menneske kan finde plads og mening? Her må man sammen skabe arenaer, hvor det kan lade sig gøre, hvis man skal arbejde på at indfri de ønsker og drømme, de her borgere har. **S**

5HURTIGE

Seniorforsker Lars Benjaminsen, VIVE. Projektleder på undersøgelsen "Bag om fællesskabsmålingen", som kan læses på vive.dk

“Vi er meget bekymrede for borgerne, fordi det lavere serviceniveau har betydelige konsekvenser for deres livskvalitet. Samtidig ved vi, at bostederne også er hårdt presset på ressourcer og personale, så det er allerede sparsomt med støtte og omsorg.

Marie Vithen, fællestillidsrepræsentant, om Københavns Kommunes aktuelle spareplaner på blandt andet handicapområdet.

8

14

Foto: Lisbeth Holten

02 Fem hurtige

04 Arbejdspres i Norddjurs

DS efterlyser akut hjælp til pressede socialrådgivere.

06 Ny podcastserie om socialt arbejde

Podcastserie tager alle de emner op, som der sjældent er tid til at stoppe op og reflektere over.

08 Spareplaner i København

Socialrådgiverne advarer: Besparelser truer borgernes livskvalitet.

10 Kort nyt

12 Folkemøde på Møn

DS Region Øst mødte borgere og politikere til debat om ulighed og arbejdsmiljø.

14 Tema:

Når børn ikke magter at komme i skole

16 Livslange konsekvenser

Omfattende fravær fra skole har store faglige og sociale konsekvenser for børnene.

20 Ny metode knækker skolefravær

Projektet Back2School får børn tilbage i skole med bitte små skridt ad gangen.

22 Alarmhjerne sat i gang af hårdt miljø

Skolesocialrådgiver Tina Mogensen Givskud bruger halvdelen af sin tid på at hjælpe elever med skolevægring.

26 Hvad handler fraværet om?

Trine Svenstrup Kinch arbejder som en af fem fremskudte socialrådgivere i Viborg.

28 Guide: 9 gode råd

Sådan kan du støtte barnet og forældrene.

30 Mig og mit arbejde

Anja Lund er koordinerende sagsbehandler i Integrationsafdelingen i Roskilde.

31 Juraspalten

Principafgørelse om støtte til voksne kan betyde ændring af kommunernes organisation.

38 Regionsleder

DS arbejder også bag kulisserne med arbejdsmiljø.

39 Klumme fra praksis

Med fare for at virke fag-egocentrisk ...

40 Leder

Socialrådgiveren

udgives af
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Telefon 7010 1099
ds@socialraadgiverne.dk
www.socialraadgiverne.dk

Ansvarshavende redaktør
Mads Bilstup
mb@socialraadgiverne.dk
Redaktør
Susan Paulsen
sp@socialraadgiverne.dk

Journalister
Bjarke Hartmeyer Christiansen
bhc@socialraadgiverne.dk
Lærke Øland Frederiksen
lof@socialraadgiverne.dk
Bladsekretær
Birgit Barfoed
bb@socialraadgiverne.dk

Annoncer
DG Media a/s
Havneholmen 33
1561 København V
Telefon 7027 1155
Fax 7027 1156
epost@dgmedia.dk
Grafisk design
Salomet Grafik
Pernille Kleinert

Forside
Morten Voigt
Tryk
OTW A/S
Årsabonnement
700 kr. inkl. moms
Løssalg
50 kr. pr. nummer plus
forsendelse

Socialrådgiveren udkommer
12 gange om året
Dette nummer udkommer
16. september 2019.
Artikler og indlæg er ikke
nødvendigvis udtryk for
organisationens holdning.
Kontrolleret oplag: 18284
Trykt oplag: 19200
ISSN 0109-6103

DS efterlyser akut hjælp til pressede socialrådgivere

De pressede socialrådgivere, der er tilbage i familieenheden i Norddjurs Kommune, skal ikke regne med at få flere kollegaer foreløbigt, lyder det fra politikerne, selv om socialrådgiverne har advaret om, at de ikke kan overholde loven. Der er brug for akut hjælp, siger Trine Quist, formand for Dansk Socialrådgiverforenings Region Nord.

Sygemeldinger og medarbejderflugt har presset børne- og familieenheden i Norddjurs Kommune i knæ. Før sommerferien manglede de, hvad der svarede til 7,4 fuldtidsstillinger, og i nærværende fagblad advarede socialrådgivernes tillidsrepræsentant om, at de ikke kunne overholde lovens tidsfrister. Siden da er flere kollegaer blevet sygemeldt.

Kommunens økonomiudvalg diskuterede situationen på et møde midt i august, men valgte ikke at afsætte ressourcer til at ansætte flere socialrådgivere. Politikerne bør handle akut på problemerne ved at tildele enheden flere midler, mener Trine Quist, der er formand for Dansk Socialrådgiverforenings Region Nord.

- Vi kan jo ikke bare se til, mens medarbejderne bliver ved med at lægge sig ned, og der bliver færre og færre tilbage i enheden, siger hun.

Lukket i tre uger

Efter at Dansk Socialrådgiverforening i starten af året sendte politikerne et såkaldt bekymringsbrev, har kommunen sat gang i et afklarings- og udviklingsforløb for at danne overblik over den samlede arbejdsmængde og optimere organiseringen i enheden.

En del af planen er, at

børne- og familieenheden holder lukket i tre uger i september for at give medarbejderne ro til at få rettet op på eventuelle mangler i sagerne. En leder vil sammen med hver medarbejder gennemgå alle sager for at få overblik over medarbejderens opgaver og foretage en prioritering af opgaverne, hvis der er behov for dette, oplyser kommunen.

Socialrådgivernes tillidsrepræsentant er involveret i processen, og Dansk Socialrådgiverforening anerkender kommunens forsøg på at rette op på problemerne.

- Men bundlinjen er, at der simpelt hen ikke er nok medarbejdere til at løfte alle de opgaver, der er. Så må man sige, at vi gør noget akut, og så ser vi på, hvad vi kan gøre på sigt, og det kan man jo gøre til budget-

” Bundlinjen er, at der simpelt hen ikke er nok medarbejdere til at løfte alle de opgaver, der er.

Trine Quist, formand for Dansk Socialrådgiverforenings Region Nord.

forhandlingerne, siger Trine Quist.

Kan ikke overholde loven

Hvis enheden ikke får tilført ressourcer, vil det som nævnt ikke være muligt for medarbejderne at overholde loven. Som det er i dag, når socialrådgiverne ikke at lave børnefaglige undersø-

gelser, men sætter i stedet indsatser i gang på baggrund af foreløbige handleplaner, og de har svært ved at nå de halvårslige opfølgninger på anbringelser.

Det kan en omorganisering ikke ændre på, sagde tillidsrepræsentant Annette Møller Hammerum i juni.

- Vi sidder alle sammen med for mange sager, der er ingen ressourcer, som ligger ubrugt hen.

Jan Petersen (S), som er borgmester i Norddjurs kommune, tager bekymringerne fra Dansk Socialrådgiverforening meget alvorligt, understreger han i et skriftligt svar. Han skriver blandt andet:

”Det er kommunens klare holdning, at der skal sikres en god balance mellem medarbejdernes arbejdsopgaver og de afsatte ressourcer i visitationsafdelingens børne- og familieenhed.”

På baggrund af afklarings- og udviklingsforløbet skal økonomiudvalget på et møde i oktober tage politisk stilling til, om der er behov for at tilføre ekstra personaleressourcer til børne- og familieenheden i forbindelse med budgettet for 2020, oplyser han. **S**

Læs artiklen ”Socialrådgivere advare: Vi kan ikke overholde loven” fra Socialrådgiveren 7/19 på www.socialraadgiverne.dk/Socialraadgiveren

Fakta om arbejdspress i Norddjurs Kommune

Da Socialrådgiveren skrev om situationen i børne- og familieafdelingen i Norddjurs i juni 2019, viste medarbejdernes opgørelse, at der i afdelingen manglede ressourcer svarende til 7,4 fuldtidsstillinger, og siden da er flere kollegaer blevet sygemeldt, oplyser tillidsrepræsentanten.

I januar opgjorde socialrådgiverne i børne- og familieafdelingen deres sagstal til at være 48,74 sager i gennemsnit pr. fuldtidsansat. Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal på området er 25-35. I Handicapgruppen sad de med gennemsnitligt 59,6 sager pr. medarbejder, hvor Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal er 35-45 sager. **Læs mere om Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal på www.socialraadgiverne.dk/sagstal**

Danmarks største fagfestival for socialrådgivere

Tilmeld dig **SOCIALRÅDGIVERDAGE 2019**, som byder på ny viden med over 80 workshop og 150 oplægsholdere. Hovedpersonerne er dig og dine socialrådgiverkollegaer. Gæsterne er forskere praktikere, eksperter og politikere fra hele landet.

Socialrådgiverdage 2019 er Danmarks største fagfestival for socialrådgivere. 700 engagerede socialrådgivere mødes til debat, faglig inspiration og spændende workshops **DEN 30. og 31. oktober PÅ HOTEL NYBORG STRAND.**

Vær med, når sociolog **RASMUS WILLIG** guider os fra velfærdsstaten over konkurrencestaten til den BÆREDYGTIGE STAT, når filminstruktør **CHRISTINA ROSENDAHL** holder filmforedrag om at rejse sig efter vold med afsæt i sin film **"VOLD I KÆRLIGHEDENS NAVN"** - når børne- og ungdomspsykiater **SØREN HERTZ** understreger, at det er bedre at forstå end at beskrive børn, og når antropolog **NANNA MIK-MEYER** zoomer ind på det dilemmafyldte møde mellem borger og system.

Mød psykolog og supervisor **BO SNEDKER BOMAN**, som holder oplæg om **OMSORGSTRÆTHED.**

Lyt til fortællingen om, hvordan **DEMONSTRATIONER** blev til **DIALOGMØDER** - ansigt til ansigt med utilfredse borgere.

Deltag i **Master Class** om ledelse med tidligere Irma-direktør **ALFRED JOSEFSEN** som underviser og inspirator. Diskuter med både regerings- og oppositionspolitikere, hvad den **NYE REGERING** betyder for social- og beskæftigelsespolitikken.

OG MEGET, MEGET MERE

**TJEK PROGRAMMET
PÅ SOCIALRAADGIVERNE.DK/SD19,
HVOR DU OGSÅ KAN TILMELDE DIG**

Tilmeld dig NU på
socialraadgiverne.dk/sd19

Ny podcastserie om alt det vi ikke taler om i socialt arbejde

Skal vi opsøge socialt udsatte børn der, hvor de er – på de sociale medier? Og hvordan journaliserer vi et ungt menneskes seksuelle mistrivsel? **Vibeke Pichard** og **Andrey Lukyanov-Renteria** – henholdsvis studerende og socialrådgiver – står bag ny podcastserie, som tager alle de emner op, der ikke bliver undervist i på socialrådgiveruddannelsen, og som der sjældent er tid til at stoppe op og reflektere over.

En socialrådgivers hverdag er fyldt med dilemmaer, overvejelser og problemstillinger, som hverken er på den politiske dagsorden, en del af ledelsens agenda eller på pensum på socialrådgiveruddannelsen. Derfor er der brug for et rum for kritisk refleksion over socialrådgivernes praksis, tænkte Vibeke Pichard og Andrey Lukyanov-Renteria. Og så kastede de sig ud i at lave en podcastserie til socialrådgivere om socialrådgivere og deres praksis.

- Mange socialrådgivere har holdninger og interesser, som de bruger i deres arbejde, og de gør sig tanker om, hvordan deres ideer kan bruges i praksis. Men der manglede et sted, hvor de sammen kan reflektere over deres fag, siger Andrey Lukyanov-Renteria, der er socialrådgiver og arbejder som lektor på socialrådgiveruddannelsen i Roskilde.

I USA er der en bred vifte af podcasts om 'social work', opdagede socialrådgiverstuderende Vibeke Pichard på en studietur. Da hun kom hjem, gik det op for hende, at der ikke fandtes en dansk-sproget podcast om socialt arbejde, og det blev startskuddet til podcastserien **Elsk Foucault**.

Dialog mellem socialrådgivere

Podcastserien er ikke tænkt

Podcastserien Elsk Foucault er ikke tænkt som en foredragsrække om socialt arbejde. Det er et sted, hvor socialrådgivere selv kan komme til orde, fortæller socialrådgiverstuderende Vibeke Pichard og socialrådgiver og lektor Andrey Lukyanov-Renteria, som producerer podcasten.

som en foredragsrække om socialt arbejde. Det er et sted, hvor socialrådgivere selv kan komme til orde. Det udstyr, som Vibeke Pichard bruger til at optage, fylder ikke mere, end at hun kan have det i sin rygsæk.

- Så vi kan let tage rundt i landet. Vi har allerede været i Slagelse og optage i Ungehuset, og flere har skrevet og spurgt, om vi ikke kommer ud til dem og laver et afsnit om fængsler,

diagnosesamfundet eller opholdssteder som en foretning, fortæller hun.

Interaktionen med lytterne foregår på podcastens side på facebook, hvor socialrådgivere og andre interesserede kan debattere de emner, som bliver behandlet i podcasten, og fortælle deres egne historier, som kan komme med i næste afsnit.

- Meningen er at lave et medie, som kan danne rammen om en dialog mellem alle os socialrådgivere, siger Vibeke Pichard.

Hvorfor Foucault?

Selvom podcastserien hedder Elsk Foucault, er det ikke en gennemgang af idéhistoriker og filosof Michel Foucaults samlede værker, lover Andrey Lukyanov-Renteria.

- Det er ikke fordi, vi snakker om Foucault, men vi bruger ham som et slags forbillede i forhold til den reflekterende, kritiske tilgang til socialt arbejde. Vi interesserer os for magtforholdene og alle usagte normer og værdier, som præger vores arbejde, siger han.

Hvad så hvis man hader Foucault?

- Så skal man netop høre vores podcast, for vi prøver at tage alle de her spændende refleksioner lidt ned ad akademikerstigen, siger Vibeke Pichard. **S**

Bag podcasten ELSK FOUCAULT

■ Vibeke Pichard er 28 år og socialrådgiverstuderende på Professionshøjskolen Absalon. Hun har et studiejob i den børnefamilieafdeling, hvor hun har været i praktik, og sidder i bestyrelsen for Dansk Socialrådgiverforbunds Region Øst.

■ Andrey Lukyanov-Renteria er 42 år, har en ph.d. i sociologi fra Sankt Petersborgs Statsuniversitet, er uddannet international socialrådgiver fra Metropol. Han har været ansat i en kommune, i Socialstyrelsen og arbejder nu som lektor på Professionshøjskolen Absalon.

■ Find podcasten Elsk Foucault på Soundcloud www.soundcloud.com/elsk-foucault

■ Du kan også finde podcasten på Apple podcast, Spotify og Castbox ved at søge efter Elsk Foucault.

■ Deltag i debatten på facebook-siden www.facebook.com/elsk-foucault

■ Vibeke Pichard og Andrey Lukyanov-Renteria er inspirerede af den amerikanske podcast 'In Social Work' som kan findes på www.insocialwork.org

SUPERVISION FOR ALVOR

- hold jer fagligt i live i en travlt presset hverdag

Struktureret faglig samtale om opgaveløsningen. Fordybelse, nærvær og venlig interesse.
Fokus på at løse og rumme opgaver og udfordringer inden for jeres rammer og vilkår.
Undersøgelse af nye handlemuligheder. Mulighed for at inddrage ledelse i samtalerne.

STYRKENDE SUPERVISION PROFESSIONELLE SAMTALER

Supervisionssamtaler er intensive opgave- og arbejdsorienterede samtaler. Det er styret dialog der højner samarbejdet, kommunikationen og koordinationen. Supervisionerne kan være individuelle, med en lille gruppe – eller med storgrupper helt op til 15-20 personer. Et tæt samarbejde og en lang periode med samme supervisor giver kontinuitet og nærhed. Supervision kan holde jer i fagligt i live i en presset hverdag. Vi har virkelig god erfaring med supervision i det der svarer til 3 timer hver anden måned. 12 personer kan blive top-professionelt superviseret for 3000 kr. pr person om året.

KOMPETENCEGIVENDE SUPERVISORUDDANNELSE

Bliv uddannet i at lede professionelle samtaler. En kompetencegivende supervisoruddannelse giver dig viden, værktøjer, træning og styrker dine kommunikative evner. Uddannelsen gør dig til kompetent og tryk supervisor. Kompetencerne kan du få glæde af i mange sammenhænge: mødeledelse, MUS, teammøder, samtaler med borgere og pårørende, personalemøder og meget andet. Uddannelsen omfatter 18 dage fordelt over et år. Den giver 10 ECTS point/diplom i pædagogik – og er momsfrataget. Uddannelsen koster 49.800 – og du kan få tilskud fra kompetencefonden på op til 25.000 om året.

OBS!

Socialrådgivere – og medlemmer af fx BUPL, DS og SL - kan få tilskud på op til 25.000 til deres kompetencegivende efteruddannelse fra den kommunale kompetencefond.

Socialområdet hænger i laser

Både i år og næste år sparer Københavns Kommune på det sociale område.

Særligt handicapområdet er hårdt ramt, og det har fået socialrådgiverne og andre faggrupper op af stolene, og ud på gaden for at demonstrere.

42-årige Thomas med udviklingshæmning skal flytte fra det bosted, han har opholdt sig på de seneste 11 år. Ikke af egen fri vilje, men på grund af Københavns Kommunes nye såkaldte kvalitetsstandards, der blandt andet ændrer målgruppen for kommunens bosteder.

TV 2 Lorry bragte i juli og august en række indslag om besparelserne på handicapområdet i København, og talte i den forbindelse med både Thomas og hans mor.

- Hvis han kommer ud alene, frygter jeg, han går fuldstændig i stå. Jeg vil næsten vove at påstå, at det vil gøre ham psykisk syg, sagde moren, Lene Hansen.

Thomas er blot én af mange borgere med handicap, der står til at blive ramt af kommunens nye kvalitetsstandards. Kommunen lægger ikke skjul på, at standarderne er en forringelse af serviceniveauet, som skyldes besparelser i 2019 på det sociale område. Derudover har Socialudvalget planlagt flere besparelser i 2020, og det har fået både pårørende og medarbejdere i Socialforvaltningen til at råbe op.

Uoprettelige skader

I et åbent bekymringsbrev til de syv borgmestre i København advarer socialrådgiverne i Socialforvaltningen sammen med fem andre faggrupper om, at socialområdet nærmer sig 'en nedsmeltning'.

"Nedbrydningen sker i et

Vi er meget bekymrede for borgerne, fordi det lavere serviceniveau har betydelige konsekvenser for deres livskvalitet.

Marie Vithen, fællestillidsrepræsentant

tempo, hvor vi er bekymrede for, at skaderne vil vise sig at være uoprettelige. Vi risikerer at komme til at opleve nye episoder med graverende konsekvenser for medarbejderne. Og vi ser nu tab af faglighed og medarbejderflugt, som ikke vil gavne de udsatte borgere", står der blandt andet i brevet.

Ifølge fællestillidsrepræsentant for socialrådgiverne i Socialforvaltningen, Marie Vithen, betyder besparelserne, at socialrådgiverne, som i forvejen er pressede med mange sager og mange nye kollegaer under oplæring, får en endnu større arbejdsbyrde. De skal nu træffe nye afgørelser i gamle sager om eksempelvis ændring af bolig eller ret til dagbehandlings-tilbud.

- Vi er meget bekymrede for borgerne, fordi det lavere serviceniveau har betydelige konsekvenser for deres livskvalitet. Samtidig ved vi, at bostederne også er hårdt presset på ressourcer og personale, så det er allerede sparsomt med støtte og omsorg, siger hun og fortæller, at socialrådgiverne ikke har nogen indflydelse på kvalitetsstandarderne.

- Vi har ikke mulighed for at ændre på de sparekrav, Socialforvaltningen er underlagt. Som sagsbehandlere må vi acceptere kvalitetsstandarderne og sagsbehandle derefter, også selv om vi synes, det er dybt urimeligt. Det er politikerne, som beslutter serviceniveauet, siger hun.

Medarbejdernes kritik

vækker glæde hos Handicapaktivisterne, en gruppe af pårørende til voksne med handicap i Københavns Kommune. Et af de største problemer på handicapområdet er nemlig, at medarbejderne flygter, fortæller Mette Faber, mor til Mathilde på 29, der har autisme og udviklingshæmning.

- Der skal tilføres midler til flere pædagoger på bostederne og kvalificeret, uddannet personale i myndighedsafdelingen. Det er en kæmpe udfordring, at folk flygter. Socialrådgiverne og pædagogerne har meget svære vilkår, så de bliver syge og siger op, fortæller hun og bakkes op af fællestillidsrepræsentant Marie Vithen.

- I hele Borgercenter Handicap var der i 2018 en udskiftning på cirka 38 procent af personalet. Det betyder, at det er svært at nå at lære de nye kollegaer at kende, og at der efterhånden ikke er mange socialrådgivere med lang erfaring inden for området tilbage.

Mor: Vi må ikke dø

Mette Faber frygter, at hendes datter ligesom Thomas og andre på kommunens bosteder risikerer at miste sit hjem og i stedet få en bolig uden socialpædagogisk støtte. Derudover lægger politikerne op til at forringe deres mulighed for at arbejde, så deres arbejdsuge beskæres fra fem til tre dage. Det vil betyde, at de skal tilbringe flere dage på bostedet, mens

Spareplaner rammer også børn og unge

Udover besparelserne på handicapområdet lægger Socialudvalget i Københavns Kommune også op til at skære ned på blandt andet det forebyggende arbejde for udsatte børn, som med skolesocialrådgivere og daginstitutionssocialrådgiverne, Den Sociale Døgnvagt og efteruddannelse og supervision til medarbejdere.

Kognitiv uddannelse

Til socialrådgivere der arbejder med borgere med psykiske udfordringer.

Bliv blandt de skarpeste til at identificere og hjælpe borgere med psykiske udfordringer og barrierer.

Tag fx en kognitiv uddannelse. Den er videnskabeligt veldokumenteret som metoden med størst effekt. Nu kan du med denne 1-årige uddannelse tilegne dig grundprincipper og specialviden om de hyppigst forekommende problemområder, du i dit arbejde som socialrådgiver møder hos denne personkreds af borgere.

På uddannelsen får du specialviden om:

- » Kognitiv Metode, teori og praksis
- » Nedsat selvværd og angstlidelser
- » Depression og stress
- » Misbrug og personlighedsforstyrrelse
- » Masser af teknik, bla. vredeshåndtering og assertion

Uddannelserne foregår i Odense centrum, og løber over 8 måneder med 3 dage hver måned.

Næste holdstart er 28. oktober 2019

.... bemærk: Ny 1-årig overbygning og 2-årig uddannelse. Eller tage enkeltmoduler, fx i angst.

Se i øvrigt også vores andre kurser. Bliv fx beskæftigelsesrettet coach eller tag et kursus i DAT-behandling.

Læs mere på:

<http://www.dambyhahn.dk/uddannelser/kognitivgrunduddannelse>

eller ring til Peter på 3078 3943.

Du kan også tilmelde dig på hjemmesiden eller sende en mail til peter@dambyhahn.dk

**Få en værktøjskasse
og lær at bruge den!**

antallet af pædagogtimer ikke sættes op.

- Og jeg frygter for alvor for alle de mennesker med handicap, der har endnu mere brug for hjælp - deres område er så tyndt bemanded, at de reelt kun har vikarer uden faglig indsigt, fordi pædagogerne bliver syge og stopper. For os som pårørende er den største frygt, at vi ikke kan tillade os at dø, fordi ingen andre så passer på vores kære, siger hun og kommer med en klar opfordring til politikerne.

- Sæt jer ned sammen med en bred gruppe af både borgere, pårørende, fagforeninger og medarbejdere og find en løsning, så man igen kan få lyst til at være ansat i Københavns Socialforvaltning.

Flere har brug for hjælp

Politikerne i Socialudvalget anerkender problemerne og siger, at de vil kæmpe for flere penge til området ved budgetforhandlingerne i de kommende måneder. Ifølge den radikale socialborgmester Mia Nygaard har alle partierne i Borgerrepræsentationen underprioriteret socialområdet i flere år. Til TV2 Lorry udtaler hun:

- Vi har haft de samme penge til flere udsatte borgere. Vi mangler 500 millioner kroner for at være på de andre storbyers service-niveau.

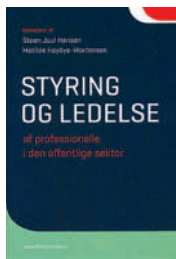
København er ikke den

eneste kommune, som kæmper med at få socialforvaltningens budget til at hænge sammen. Op til forhandlingerne om kommunernes økonomi i 2020 mellem KL og regeringen har kommunerne krævet flere penge til det specialiserede socialområde på grund af stigende udgifter til blandt andet mennesker med handicap. Ifølge Kommunernes Landsforening er antallet af mennesker med handicap eller psykisk sygdom, der må bo i botilbud eller har brug for hjælp til at klare sig i eget hjem, vokset fra 59.000 i 2015 til 64.000 i 2018 - en stigning på 8,3 procent.

Dansk Socialrådgiverforenings formand i Region Øst, Rasmus Balslev, er enig i, at kommunerne skal have flere midler, men påpeger samtidig, at de selv har ansvaret for at prioritere pengene forsvarligt.

Folketinget skal sikre langt bedre rammer for kommunernes økonomi. Men når ressourcerne i en kommune er knappe, må et samlet rådhus først og fremmest prioritere velfærden for de medborgere, der har mest brug for fællesskabets støtte, siger han.

Dansk Socialrådgiverforening er medarrangør af en demonstration, der er planlagt til 9. september i København - efter redaktionens deadline. **S**

"Styring og ledelse af professionelle i den offentlige sektor" af Steen Juul Hansen og Matilde Høybye, Hans Reitzels Forlag, 348 sider, 340 kroner.

"Teoretiske perspektiver i socialt arbejde" af Gunn Strand Hutchinson og Siv Oltedal, Hans Reitzels Forlag, 370 sider, 375 kroner.

"Forvaltnings- og Handicapret" af Erik Jappe, Forlaget Kolibri, 314 sider, 300 kroner.

LEDELSE

AF PROFESSIONELLE

Her tegnes et billede af, hvor vigtigt det er, at den form for styring og ledelse, der praktiseres i den offentlige sektor, er forenelig med de professionelles værdier og normer. Det gøres med beskrivelser af udvalgte teorier om, hvordan styringen og ledelsen burde se ud suppleret med cases om, hvordan det rent faktisk foregår i forskellige organisatoriske sammenhænge.

CENTRALE TEORIER

Bogen giver overblik over en lang række af teoretiske tilgange, der på forskellig vis bidrager til en forståelse af baggrunden for menneskers sociale problemer og det modsvarende valg af metodiske indsatser i socialt arbejdes praksis. Der bygges bro mellem teori og praksis i en gennemgående case som belyser, hvordan de teoretiske perspektiver kan få forskellige konsekvenser for, hvordan socialarbejderen forstår sociale problemer og handler.

HJÆLP VED HANDICAP

Håndbog for borgere med nedsat funktionsevne og deres pårørende, for sagsbehandlere og for andre, der privat eller professionelt beskæftiger sig med børn, unge og voksne med nedsat funktionsevne. Den giver en solid indføring i de vigtigste forvaltningsretlige regler og reglernes anvendelse i praksis - og dermed den hjælp, borgeren efter loven har ret til.

ARBEJDSMILJØ:

Fleksible kontorpladser kan øge risiko for fysiske gener

Nogle medarbejdere skal hver morgen finde sig en ledig computer og kontorstol, fordi arbejdspladsen har indført fleksible pladser. Nu viser svensk forskning, at der er højere risiko for at få problemer med nakke og skuldre for medarbejdere, der ikke har en fast plads på kontoret.

Den svenske forsker Viktoria Wahlström undersøgte, hvad der skete, da en gruppe medarbejdere i en svensk kommune fik fjernet deres faste plads og blev flyttet til et fleksibelt kontormiljø. Der er

indhentet data og gennemført interview seks måneder før og 18 måneder efter flytningen. Forskningen viser, at udfordringen er, at computerbord, kontorstol og skærm skal tilpasses den enkelte. Viktoria Wahlström anbefaler, at det på et flekskontor skal være enkelt at indstille bord og stol, og at de ansatte skal undervises i det.

Kilde: Magasinet Arbejdsmiljø 8/2019 Viktoria Wahlströms forskningsresultater indgår i hendes doktorafhandling, som offentliggøres november 2019.

MISBRUGSBEHANDLING:

Samtaler og gavekort hjælper unge ud af misbrug

Nye undersøgelser bekræfter, at MOVE er en af de mest lovende metoder til behandling af rusmiddelbrug hos unge. Cirka halvdelen bliver stoffrie. På baggrund af de nye resultater har socialminister Astrid Krag erklæret sig parat til at brede metoden ud til hele landet. På www.socialstyrelsen.dk kan du læse mere om MOVE - og downloade en manual om metoden. Kommuner kan søge om rådgivning og uddannelse i MOVE.

Næste ansøgningsfrist er 26. september.

DANMARK KORT

Herning

Da Metallica i juli spillede i Parken i København donerede de 300.000 kr. af billetindtægten til Potentialehotellet, en lille institution for unge hjemløse i Gjellerup ved Herning

Frederiksborg

Siden Blå Kors sammen med lokale startede det første familienetværk for to år siden med fællesspisning, lektiehjælp og aktiviteter, er der dannet 13 netværk landet over - senest på Frederiksborg.

Vejle

SIND og Psykiatrisk Afdeling Vejle er gået sammen om at forsøge at finde frivillige besøgsvenner, der cirka to gange i måneden vil besøge en af de indlagte patienter.

Slagelse

"Job-bro". Fem ansatte fra jobcentret er rykket til landets største erhvervsskole, ZBC, og forsøger sammen med tre ansatte fra ZBC at få aktivitetsparate unge i job.

Syddanmark

15 særlige psykiatriske sygehuspladser i Vejle til potentielt farlige psykisk syge bliver ikke brugt ret meget, så nu vil Region Syddanmark flytte pladserne til Odense.

Svendborg

Naturterapi hjælper psykisk og fysisk syge, viser evalueringen af rehabiliteringstilbuddet 'Projekt Vildmand', som siden 2014 har hjulpet mænd ramt af en livskrise eller sygdom.

DS EFTERLYSER:

Er du ansat ved et kommunalt sundhedstilbud?

De kommunale sundhedstilbud udvikler sig hastigt i disse år, hvor der er fokus på det nære sundhedsvæsen. Flere socialrådgivere er en del af denne udvikling og arbejder for eksempel med forebyggelse, genoptræning/rehabilitering, brobygning, helhedsorienteret udredning og indsats – typisk indenfor psykiatri, ældre og pårørende-inddragelse; i forvaltningen, sundhedshuse eller psykiatrhuse.

Dansk Socialrådgiverforening og Fagligt Selskab for Sundhedssocialrådgivere vil gerne i kontakt med alle socialrådgivere, der er ansat i en kommune indenfor sundheds- og/eller ældreområdet – for at få et bedre overblik over udvik-

lingen – og for at kunne invitere jer til relevante arrangementer i Fagligt Selskab for Sundhedssocialrådgivere.

Send gerne en mail med oplysninger om dit arbejdsområde og – opgaver til [Mette Aabo ZH61@kk.dk](mailto:Mette.Aabo.ZH61@kk.dk)

Mette Aabo er ansat i Københavns Kommunes sundhedsforvaltning i Center for Kræft og Sundhed og er medlem af bestyrelsen for Fagligt Selskab for Sundhedssocialrådgivere.

Læs mere om selskabet på www.socialraadgiverne.dk/faggrupper

” Kan kun anbefale nye studerende at melde sig ind og engagere sig i SDS... det var noget af det bedste, jeg gjorde for min studietid, da jeg startede for 10 år siden. Og tillykke med, at I er optaget på DK's fedeste uddannelse og har udsigt til DK's fedeste jobmuligheder.

Anne Sindahl Ejlersen, socialrådgiver på Dansk Socialrådgiverforenings Facebookside

DS I PRESSEN

” Mange af de fattigste forældre er ledige på grund af en række udfordringer – sociale, psykiske, fysiske og ja, økonomiske. For når forældre, der i forvejen kæmper med andre problemer, også skal kæmpe med økonomisk stress og dårlig samvittighed over for deres børn, bliver hele deres tilværelse blot endnu mere uoverskuelig. Det betyder også, at vejen til arbejdsmarkedet bliver længere og sværere, og presset på forældrene smitter også af på børnene.

Mads Bilstrup, formand, Dansk Socialrådgiverforening, 29. august i debatindlæg i Jyllands-Posten. Den 3. september blev regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten enige om et nyt midlertidigt tilskud til de børnefamilier, som er berørt af kontanthjælpsloftet eller er på integrationsydelse.

DET SKREV VI FOR 55 ÅR SIDEN

I Socialrådgiveren 9-1964: I kraft af uddannelse og praktisk erfaring vedrørende dagliglivets sociale vilkår og de dermed opståede problemer har socialrådgiverne ikke blot særlige forudsætninger, men også en pligt til, sammen med andre kompetente grupper, at deltage i drøftelsen af sociale spørgsmål. Socialrådgiverne har denne forpligtelse ud fra definition af faget som en profession, der bidrager til social velfærd. Op til folketingsvalget vil mange indlæg, præget af saglig viden og indsigt om behov og ønsker af social art, have sin virkning – ikke bare 22. september, men også i de kommende års sociale lovgivningsarbejde.

7.2%

Andelen af indvandrere samt efterkommere af indvandrere udgør en stigende andel af den kommunale arbejdsstyrke. I 2003 udgjorde gruppen 3,9 procent af kommunalt ansatte, mens tallet i 2008 var steget til 7,2 procent.

Kilde: Danske Kommuner

Region Øst var vært for to socialpolitiske paneldebatter på Folkemødet på Møn. I forlængelse af debatterne var der "Harald og Monopolet", hvor både paneldeltagere og tilhørere bød ind på en række dilemmaer.

"Direkte dialog skaber synlighed og respekt for faget

Igen i år var Folkemødet på Møn spækket med spændende debatter – og fire bestyrelsesmedlemmer fra Dansk Socialrådgiverforenings Region Øst sørgede for, at vigtige temaer som arbejdsmiljø og ulighed også kom på dagsordenen. Bestyrelsesmedlemmerne har lagt mange kræfter i at forberede det, de kalder "synlighedsarbejde".

Folkemødet på Møn blev holdt i den sidste weekend i august med højsommer-sol, men for fire medlemmer af bestyrelsen i Dansk Socialrådgiverforenings Region Øst startede folkemødet, da det stadig var vinter. På det tidspunkt begyndte de - Katja Barfod, Harald Petersen, Rikke Terney og Line Kabell - at planlægge DS-Region Østs deltagelse i Folkemødet på Møn.

- Vi har investeret rigtig mange timer i at forberede regionens deltagelse. Der var en masse ting, der skulle koordineres, og så skulle vi lave aftaler med de politikere og eksperter, som vi gerne ville have til at deltage i vores debatter, fortæller

Katja Barfod, næstformand i regionsbestyrelsen.

Det grundige forberedelsesarbejde resulterede i, at Region Østs folkemødegruppe var vært for to socialpolitiske paneldebatter på Folkemødet Møn. Temaet for den første debat var "Fag og vilkår i den offentlige sektor" med fokus på psykisk arbejdsmiljø. I panelet sad Majken Tingstrøm, arbejdsskadesagsbehandler og socialrådgiver i Danmarks Lærerforening, Preben Meier, chefkonsulent Kommunernes Landsforening og byrådsmedlem i Vordingborg Kommune, Anders Johannes Andersen (A).

Alle paneldeltagere var optagede af, at den offentlige velfærd er presset i kraft af, at kommunerne mangler ressourcer til at løse de

mest basale velfærdsopgaver. Den situation kan være med til at øge stressfaktoren blandt medarbejderne – hvilket også kan have negative konsekvenser for borgerne. Alle var enige om, at der skal være et vedvarende fokus på bloktilskud og tilskudsordninger til den enkelte kommune.

Ydelser og ulighed

Den anden debat satte fokus på, om offentlige ydelser er med til at skabe ulighed for borgerne. Her deltog det socialdemokratiske byrådsmedlem fra Guldborgsund Kommune, Simon Hansen. Hans vinkel var at holde fokus på alle de muligheder, sociallovgivningen rummer for at hjælpe de udsatte borgere. Han fremhævede, at kommunen gør en

stor indsats for at øge ressourcerne i de mest belastede familier. Cirka en tredjedel af de tilflyttede familier har ifølge Simon Hansen en børnesag i forvaltningen.

Under samme tema fortalte Dansk Socialrådgiverforenings næstformand, Ditte Brøndum, om foreningens arbejde med at få ændret sygedagpengeloven, så færre mennesker står uden sygedagpenge efter de 22 uger, som pt. er revurderingstidspunktet. Ditte Brøndum pointerede, at lovgivningen er uholdbar, for sundhedssystemet kan ikke nå at afklare borgerne på så kort tid.

I forlængelse af de to debatter blev paneldeltagerne inviteret til at deltage i "Harald og Monopolet", hvor socialrådgiver og re-

gionsbestyrelsesmedlem Harald Petersen skitserede en række dilemmaer, som både paneldeltagerne og tilhørerne bød ind på.

Kaffeinvitation fra DF

Dansk Socialrådgiverfor- enings næstformand, Ditte Brøndum, havde også takket ja til at deltage i paneldebat om, hvordan man hjælper pårørende til borgere med hjerneskade. Her argumenterede Ditte Brøndum for, at der er behov for en sammenhængende koordineret indsats, og at det er alt for tilfældigt, om man får det i dag. Det budskab bakkede de øvrige paneldeltagere op – heriblandt Liselott Blixt fra Dansk Folkeparti, der kvitterede med en kaffeinvitation – som Ditte Brøndum skriver på Facebook:

”Det positive udkomme var, at Liselott Blixt fra DF inviterede til kaffe, hvor vi kunne drøfte, hvordan vi får Folketinget til at nedsætte et tværminterielt udvalg som skal se på, hvordan vi nedbryder siloerne. Den tår ser vi frem til.”

Socialpolitisk aftryk

Hos Katja Barfod og den øvrige planlægningsgruppe er der ingen tvivl: De deltager også på næste års Folkemøde på Møn. Om baggrunden for at engagere sig i ”folkemødeguppen”, siger Katja Barfod:

- Det er vigtigt, at vi som faggruppe fortsætter vores synlighedsarbejde, hvor vi kommer i dialog med både borgere, politikere og eksperter, så de får et indblik i, hvad vi socialrådgivere laver. Når

DS får en stemme i debatten, er det med til at fremme den proces.

- Det handler også om at holde det momentum i gang, som vi fik snerten af under OK18, hvor vi oplevede, at vi socialrådgivere – sammen med mange andre kolleger på tværs af velfærdsområder – stod sammen blandt andet foran Forligsinstitutionen og i fællesskab gjorde en forskel for socialrådgiverne og andre offentligt ansattes arbejdsvilkår. Det har også været med til at styrke vores relationer til andre interesseorganisationer, og at deltage i Folkemødet på Møn handler i høj grad også om networking. Og sidst, men ikke mindst, så er følelsen af fællesskab i selskab med andre DS'ere til at blive helt høj af. **S**

**Vi kan ikke alt,
men vi kan noget.
Sammen kan vi det hele.**

Hvis du har brug for en ekstra hånd...

...understøtter vi i Sivas kommunernes arbejde med borgere med anden etnisk baggrund end dansk, og stræber efter at gøre flygtningefamilierne uafhængige af systemet - igen.

Som specialister har vi stor viden om flygtningefamiliers specifikke udfordringer, som er forbundet til at skulle skabe et nyt liv i et nyt samfund. Vi tilbyder at udføre den pædagogiske indsats og i samarbejde med dig afklare familiens problemstillinger.

Du kan bruge os om sparringspartner eller til at udføre:

- Praktisk pædagogisk støtte
- Støttekontaktperson
- Familiebehandling
- Og meget mere...

 Tydelighed

 Nysgerrig

 Måltæthed

SKOLE

Når børn ikke magter at komme i skole

Der har altid været børn, som pjækkede fra skole, men de seneste tal viser, at elevers fravær er stigende. For tre år siden lå gennemsnittet for skoleelevers fravær på 5,3 procent, og nu er det lige knapt 6 procent. Mere alarmerende er det, at andelen af børn og unge, som har mere end ti procents fravær er steget fra 13 til 14,7 procent.

Hvis børn isolerer sig hjemme og ikke vil i skole i flere måneder, kaldes det skolevægring. Og i en undersøgelse blandt PPR-psykologer svarer 60 procent, at de oplever, at skolevægring har været stigende i de sidste par år.

Flere kommuner arbejder aktivt med at forebygge, at elevers fravær udvikler sig til skolevægring – og her spiller skolesocialrådgivere en central rolle.

Skolevægring kan

Skolevægring er et stigende problem, og fraværet har store konsekvenser for børnene både fagligt og socialt. Derfor er det nødvendigt, at kommuner både registrerer og handler på skolefravær. Og det er en rigtig god idé med skolesocialrådgivere, som har tid til at tage sig af børn, som ikke magter at gå skole. Sådan lyder det fra professor Mikael Thastum, leder af et forskningsprojekt, som med succes sender børn ramt af skolevægring i skole igen med bitte små skridt ad gangen.

For langt de fleste børn dækker fravær i skolen over influenza, tandlægebesøg eller familieferier uden for skolens ferier, men et stigende antal børn og unge i den danske folkeskole isolerer sig hjemme og vil ikke i skole. Fordi det at gå i skole er forbundet med noget så angstfyldt, at de ikke tør. De bliver hjemme med forældrenes viden, og nogle af dem ender med et årelangt fravær.

De officielle statistikker viser en generel stigning i skoleelevers fravær, men især gruppen med mere end 10 procents fravær stiger. Og i en undersøgelse fra sidste år blandt 500 PPR-psykologer svarer 60 procent, at de oplever, at skolevægring har været stigende de sidste par år.

Så der er god grund til bekymring. For ud over at skolevægring er en voldsom belastning for både forældre og barn, så har fravær i folkeskolen sto-

re konsekvenser. Både på kort og langt sigt, fortæller Mikael Thastum, professor i klinisk børnepsykologi på Psykologisk Institut på Aarhus Universitet og forskningsleder på projektet Back2School (se artikel side 20.).

- Omfattende fravær fra skolen er skidt af mange grunde. Man lærer mindre, man drop- per ud af de sociale fællesskaber og får ikke den socialisering, der skal til for at begå sig socialt, og man mister troen på, at man kan. Så på kort sigt hænger omfattende fravær sammen med et lavere fagligt niveau og dårligere social trivsel, siger Mikael Thastum.

Han peger på både danske og internationale undersøgelser, der viser klare sammenhænge mellem karakterer og skolefravær. Jo mere fravær, jo lavere karaktergennemsnit. Lige som der også er sammenhæng mellem fravær, og

om man dels starter på en ungdomsuddannelse og dels senere dropper ud af uddannelsen.

- På lang sigt er øget skolefravær i grundskolen forbundet med risiko for senere at droppe ud af uddannelsessystemet, som igen er en risikofaktor for sociale, økonomiske og psykiatriske problematikker i voksenlivet.

Inklusion og præstationskrav

Hvorfor et stigende antal børn rammes af skolevægring eller problematisk skolefravær, har Mikael Thastum ikke entydigt svar på. Der er mange grunde. Psykiske, fysiske og sociale problemstillinger hos barnet og den unge, samarbejde og trivsel i klassen, problematikker i familien, samfundets præstationskrav og sidst, men ikke mindst, utilstrækkelige rammer og ressourcer i skolen blandt andet som en konsekvens af inklusionsloven. Den

have livslange konsekvenser

blev vedtaget i 2012, og målsætningen var at øge andelen af elever i den almindelige undervisning til 96 procent i 2015.

- Mange af børnene med problematisk fravær scorer højt på angst; social angst, separationsangst, angst for hvad de andre tænker, angst for om de er dygtige nok, men hele inklusionsproblematikken er også vigtig. For hvis børn har ADHD, autisme eller gennemgribende udviklingsforstyrrelser, og skole og lærere ikke formår at give barnet nogle rammer i klassen, som barnet kan leve med, så er det klart, at det giver fravær, siger Mikael Thastum.

For drengen Emil fra en skole i Aarhus Kommune begyndte skolefraværet i 6. klasse. Emil er nu 14 år og går i 8. klasse og har de sidste tre måneder slet ikke været i skole. Emil deltog tidligere i fritidsaktiviteter, men er nu helt stoppet med det. Han ser heller ikke sine klassekammerater i fritiden.

Forældrene er skilt og har haft store konflikter om, hvor Emil skal bo. Han bor nu hos sin mor. Emils døgnrytme er vendt på hovedet, og han spiller rigtig meget computerspil.

Emil er trist, opgivende og bange for, hvad de andre i skolen tænker om ham, hvis han kommer på skolen. Hvis forældrene forsøger at sætte rammer og grænser for Emil, kan han reagere meget voldsomt. Mor er på førtidspension på grund af egen psykisk sygdom. Far er arbejdsløs og har hver måned svært ved at få økonomien til at hænge sammen.

Forældrene føler sig magtesløse og desperate i forhold til at få Emil i skole, magter ikke at få dagligdagen med Emil til at fungere og vil meget gerne have hjælp til at få løst problemet.

Skolefravær som akut symptom

Ovenstående er en anonymiseret case, hvor drengen og hans forældre har del-

■ På lang sigt er øget skolefravær i grundskolen forbundet med risiko for senere at droppe ud af uddannelsessystemet, som igen er en risikofaktor for sociale, økonomiske og psykiatriske problematikker i voksenlivet.

Mikael Thastum, professor i klinisk børnepsykologi

taget i forskningsprojektet Back2School.

Et eksempel, som ifølge Mikael Thastum, der som nævnt også er forskningsleder på Back2School, viser, hvor sammensatte og forskellige problematikker der er på spil, når det handler om skolefravær. Og hvor vigtigt det derfor

er, at kommunerne laver netop fleksible indsatser for at hjælpe elever med bekymrende og problematisk skolefravær.

- Bekymrende skolefravær er et akut symptom, som kræver umiddelbar handling. Der kan være alle mulige udløsende faktorer til fraværet. Noget i familien,

lidt drilleri eller andet i skolen, men efterhånden udvikler det sig, og tit gør et sammensurium af mange ting, sig gældende. Så sagerne er ofte meget komplekse og kræver flere forskellige indsatser.

- Forældrene får svære og svære ved at sende barnet i skole, barnet bliver mere og mere ked af det, isolerer sig osv. Det bliver en ond cirkel, som får lov til at udvikle sig til noget langvarigt og kronisk fravær, hvis man ikke går ind og handler på det hurtigt. Så fravær skal tages meget alvorligt, og der skal helst gøres noget ved det med det samme, forklarer Mikael Thastum.

Han mener heller ikke, at man kan sige noget entydigt om, hvilke børn, der rammes. I stedet understreger han, at problematisk fravær og skolevægring ikke kan puttes i kasser.

- Elever med problematisk skolefravær er en heterogen gruppe med mange forskellige bagvedliggende årsager til fraværet, og derfor skal fraværet også håndteres vidt forskelligt for hvert enkelt barn, pointerer Mikael Thastum.

- Skolefravær er et signalflag, der hejses, som viser, at der er et eller andet i det her barns liv, som ikke fungerer or-

■ Helt overordnet er skolevægring svært at arbejde med, for det kan handle om alt muligt, men en af de vanskeligste faktorer er, hvis skolevægringen handler om skolen, klassen eller læreren.

Michelle Aarup Kristensen, formand for faggruppen Skole- og dagtilbudssocialrådgivere i Dansk Socialrådgiverforening

dentligt. Et akut symptom, som kræver umiddelbar handling for at undgå, at omfanget og konsekvenserne af fraværet øges.

Systematisk registrering

Da skolevægring er et stigende problem, bør kommunerne have øget fokus på fravær i skolerne. Første skridt er en systematisk og minutøs registrering af fraværet på skolerne. Ikke bare på dage, men helt ned på timebasis.

- Forudsætningen for, at man kan gøre noget ved skolefravær, er jo, at man overhovedet ved, hvor meget fravær de enkelte elever har. Her er det vigtigt at holde øje med, om nogle elever har bestemte timer eller bestemte dage, de aldrig kommer.

- For sådanne mønstre kan give bekymringsvækkende informationer om barnet, og når vi taler skolevægring og problematisk skolefravær, er forebyggelse det allervigtigste, forklarer Mikael Thastum.

Ifølge Mikael Thastum er skolerne forpligtet til at føre daglig kontrol med elevernes tilstedeværelse, og det skal også registreres elektronisk. Det kan dog nemt glippe i travlheden, og det er op til den enkelte skole at definere for eksempel lovligt og ulovligt fravær.

- Samtidig er det op til kommunerne at definere, hvad højt fravær er. Nogle kommuner har ingen definition, nogle definerer højt fravær som to fraværsdage om måneden, nogle 15 dage om måneden, andre igen fravær, der overstiger kommunens gennemsnitlige fravær.

Og man får heller ikke altid fulgt op på sine fraværsgrenser, siger Mikael Thastum.

Grænseværdier for fravær

Da der ikke findes nogen videnskabelig begrundet grænseværdi, mener han, at kommuner i højere grad bør skele til en model, man bruger i Aarhus Kommune – hvor man har sat en lav tærskel for, hvornår den enkelte skole er forpligtet til at overveje, om en elevs fravær allerede er problematisk, er i risiko for at udvikle sig til problematisk fravær eller blot er et udtryk for legitimt fravær uden negativ betydning.

I Aarhus opererer man med begrebet ”opmærksomhedskrævende fravær” ud fra fire parametre: A. Fire eller flere fraværperioder gennem seneste måned. B. 10 procent ulovligt fravær gennem seneste måned. C. 11 eller flere perioder med fravær gennem seneste skoleår. D. Mere end 10 procent fravær inden for det seneste skoleår.

- De to månedlige parametre gør det muligt at spotte begyndende fravær på et tidligt tidspunkt, og så skal man lave nogle algoritmer, så computeren fortæller, når elever har opmærksomhedskrævende fravær. Derefter kan de professionelle gå ind og kigge nærmere på fraværet - om der er en god grund, eller om der skal handles yderligere på det.

Tidlig indsats vigtig

Ud over den minutøse registrering er tidlig opsporing og tidlig indsats over for problematisk skolefravær vigtigt, og her mener Mikael Thastum, at sko-

lesocialrådgivere kan spille en vigtig rolle.

- Det er en rigtig god idé med skolesocialrådgivere, som har tid til at tage sig af fraværsproblematikken. Det viser, at skolen tager fraværsproblematikken alvorligt, og det, som oftest mangler, er jo fagprofessionelle – altså lærere – der har tid til at tage fraværet alvorligt. Fraværsproblematikker kan ikke løses ved at knipse med fingrene eller sige til forældrene, at nu skal de fandeme få deres barn i skole. Det er ofte udtryk for nogle ret komplekse problemstillinger, som selvfølgelig tager tid at få løst.

- Så det er rigtig hensigtsmæssigt at have en skolesocialrådgiver, som har tid til det her arbejde. Tid til at tage snakken med forældrene og barnet, tid til at involvere lærerne, tid til at holde de nødvendige møder. Og som har tid til – og også ved, hvor man kan dirigere familien hen til en mere specialiseret hjælp, hvis der er brug for yderligere hjælp, siger Mikael Thastum.

Handleplaner og alarmlister

Michelle Aarup Kristensen er formand for faggruppen Skole- og dagtilbudssocialrådgivere i Dansk Socialrådgiverforening, og til daglig arbejder hun som skole- og dagtilbudssocialrådgiver i Skive Kommune.

Hun er helt enig i, at skolevægring er et stigende problem, og at systematisk registrering er vigtig.

- Registrering af fravær er afgørende, men bestemt ikke den disciplin kommunerne og skolerne er bedst til.

4 typer problematisk skolefravær

Men laver man handleplaner med alarmlister for eksempel ved 10 procents fravær, kræver det altså, at der bliver registreret, siger Michelle Aarup Kristensen.

Hun fortæller om et eksempel fra sin egen hverdag, hvor et barn tog på juleferie i udlandet og skulle have været retur i skolen den 14. januar.

- Jeg bliver kontaktet af skolen den 20. marts, hvor barnet stadig ikke var kommet i skole. Et barn, der vel at mærke stod registreret med en fraværspcent på 3,4 procent. Så der er et udviklingspotentiale, både hos os i Skive og i mange andre kommuner, mener hun.

Faglig sparring

Som skole- og dagtilbudsrådgiver er man med til at afdække de faktorer omkring barnet, familien, skolen og klassen, der er årsag til skolevægring. Man kanalisere videre til den rigtige hjælp, og nogle steder arbejder skolesocialrådgivere også med indsatser på skolen og i klassen såsom trivselsarbejde eller med forandringer i den pædagogiske praksis.

- Helt overordnet er skolevægring svært at arbejde med, for det kan handle om alt muligt, men en af de vanskeligste faktorer er, hvis skolevægringen handler om skolen, klassen eller læreren.

- Når vi som skolesocialrådgivere stiller spørgsmålstejn ved relationen mellem lærer og elev, bliver det svært, fordi det kan opfattes som kritik. Der handler det om at få et sprog, hvor man holder sig til faglig sparring. Hvor man for eksempel taler om måden, læreren ser på barnet. Er han bare provokerende og irriterende? Eller er det, fordi han søger kontakt? Hvor vi hjælper læreren med at få et andet syn på barnet, så vi sammen kan hjælpe og arbejde med fraværsproblematikken, siger Michelle Aarup Kristensen. **S**

SKOLEVÆGRING:

Fravær grundet psykosociale årsager, eksempelvis angst, stress, depression, somatiske klager eller lignende. Børnene vil ved tanken om at skulle i skole vægre sig og være oprørte over det. Forældrene er vidende om barnets fravær og har gentagne gange forsøgt at få barnet i skole.

PJÆK:

Fravær uden acceptabel årsag. Ofte uden forældrenes viden. Fraværet er typisk motiveret af lysten til andre aktiviteter end undervisning så som at være sammen med venner.

FORÆLDREINITIERET FRAVÆR:

Kan være motiveret af en ligegyldighed over for skolen fra forældrenes side, eller at forældrene ikke er i stand til at varetage barnets behov og få det afsted om morgenen. I nogle tilfælde vil det forældreinitierede fravær også skyldes, at forældrene har behov for at have barnet hjemme, fordi barnet eksempelvis skal hjælpe til eller passe en af forældrene.

SKOLEINITIERET FRAVÆR:

Fravær motiveret af skolebaserede beslutninger. Det kan for eksempel være mangel på ressourcer og støtte til elever, som har brug for det i løbet af skoledagen.

Kilde: Mikael Thastum, professor i klinisk børnepsykologi på Psykologisk Institut på Aarhus Universitet.

FORSKNING:

Ny metode knækker

Med en intensiv, fleksibel og systematisk terapeutisk indsats over for børn med problematisk skolefravær i Aarhus Kommune er forskningsprojektet **Back2School** fra Aarhus Universitet lykkedes med at mindske skolefraværet. Også for børn med 100 procent fravær.

Back2School er et forskningsprojekt med et mål om – i tæt samarbejde med forældre og skole – at hjælpe elever med problematisk skolefravær tilbage i skolen. 158 familier deltager i Back2School. Halvdelen af de 158 familier har modtaget Aarhus Kommunes sædvanlige tilbud til elever med bekymrende skolefravær. Den anden halvdel har deltaget i Back2School.

Det særlige ved Back2School er, at projektet bruger en meget systematisk og ret intensiv tilgang til bekymrende skolefravær, der starter med en grundig udredningssamtale med en psykolog, hvor både elev og forældre deltager.

- Samtalen plus spørgeskemaer, som både elev, forældre og lærere udfylder, danner baggrund for en caseformulering, hvor alle informationer om fami-

lien og eleven samles. Udfordringer, ressourcer, alt. Så man på den måde får et helhedsbillede af, hvad der kan være med til at vedligeholde barnets fravær-problematik, fortæller Mikael Thastum, professor i klinisk børnepsykologi på Psykologisk Institut på Aarhus Universitet og forskningsleder på projektet Back2School

- Caseformuleringen tales igennem med forældre, barn og lærere. Så alle er enige, og vi dermed får en fælles forståelse af problemerne bag skolefraværet, og på baggrund af den fælles forståelse laver vi så en handleplan og en indsats, fortsætter han.

Back2School-projektets hovedfokus er at få barnet tilbage til normal skolegang ved at reducere de elementer, som er med til at vedligeholde barnets skolefravær.

Små skridt

Selve indholdet i Back2S-

skolefravær

chool-sessionerne er manualbaseret, men fleksibelt og består af flere moduler, som den enkelte psykolog sammensætter på baggrund af elevens problematikker.

Indsatsen kan indeholde mange forskellige ting – alt efter problemstillinger, fra angstbehandling til depressionsbehandling, behandling af adfærdsproblemer, hjælp til forældreopdragelse og søsætning af faglig hjælp eller trivselsarbejde i klassen.

Samtidig arbejdes der med mål ud fra en trappestige-tilgang, hvor eleven i små skridt tilnærmer sig skolen.

- Alle deltagere har sagt ja til et obligatorisk mål om at arbejde for at komme mere i skole, men derudover skal hver enkelt familie og barn sætte sig nogle individuelle mål, som kan handle om alt muligt fra at få dagligdagen til at fungere bedre derhjemme til at deltage på en koloni, række hånden op i klassen, gå hen og handle alene i Brugsen eller spørge en klassekammerat, om han vil med hjem.

De individuelle mål arbejder familierne og barnet også på ud fra trappestige-tilgangen.

Skolen er med hele vejen

Ud over den grundige udredningssamtale får de deltagende familier 10 sessioner samt en booster-session tre måneder efter, at den 10. session er afholdt. Derudover er der fire møder med behandlere, familien og sko-

■ Motivation er en kompleks ting, og selvom de fleste forældre jo helst vil have, at deres barn har en god skolegang og derfor er motiveret for at arbejde hårdt for at få dem i skole, så kan forældre også være vældig ambivalente.

Mikael Thastum, professor i klinisk børnepsykologi

len. Forløbet strækker sig over cirka fire måneder.

Under hele forløbet indgår skolen som en tæt samarbejdspartner.

Indsatsen foretages af en psykolog fra kommunens pædagogiske psykologiske rådgivning (PPR), som er blevet oplært i Back2School-metoden. Der har kun været socialrådgivere inde over i de tilfælde, hvor de deltagende børn har været tilknyttet Familieafdelingen.

Motivation er afgørende

Motivation er afgørende, hvis man skal lykkes med at knække et skolefravær. Selv om samtlige 158 deltagende familier i Back2School har meldt sig med et ønske om at få deres barn tilbage i skole igen, er der alligevel blevet arbejdet med forældrenes motivation.

- Motivation er en kompleks ting, og selvom de fleste forældre jo helst vil have, at deres barn har en

god skolegang og derfor er motiveret for at arbejde hårdt for at få dem i skole, så kan forældre også være vældig ambivalente.

- Hvis de frygter, der er noget alvorligt galt med deres barn, eller hvis de er usikre på, om barnet går på den rette skole. Sådan nogle ting bliver man nødt til at få afklaret, inden man for alvor bliver motiveret for at lave det hårde arbejde, der skal til for at få et barn i skole igen, siger Mikael Thastum.

Foreløbige resultater

Resultaterne af Back2School er endnu ikke færdiganalyseret, men de foreløbige analyser fra 70 af de deltagende familier ser lovende ud.

Børnene i Back2School reducerer deres skolefravær mere og har tre måneder efter indsatsens afslutning i gennemsnit 34 procent skolefravær mod 43 procent for børnene, der har fået kom-

munens normale indsats.

Samtidig har flere børn i Back2Schoolgruppen tre måneder efter indsatsen reduceret deres fravær til under 10 procent. Det gælder for 47 procent i Back2School og 22 procent i kommunens indsats.

Offentligt tilgængelig

Efter afslutningen af forskningsprojektet i Aarhus Kommune skal det behandles på efterårets budgetforhandlinger, om Back2School-modellen kan fortsætte permanent i kommunen.

Derudover er det meningen, at manualen bag skal gøres offentligt tilgængelig for alle interesserede, og at man skal kunne blive udannet i brugen af den.

Mikael Thastum og hans forskerkolleger vil også meget gerne køre Back2School-projektet i andre kommuner, men endnu er der ingen konkrete aftaler. **S**

”Alarmhjernen er sat i af et hårdt

Som skolesocialrådgiver ansat på Tilst Skole bruger Tina Mogensen Givskud halvdelen af sin tid på elever med skolevægning. Hun arbejder både med forebyggelse, angsttræning og som brobygger ind i systemet.

En dreng i 3. klasse fra en helt almindelig, velfungerende familie vil pludselig ikke ud af bilen om morgenen på skolens parkeringsplads. I starten lykkes det, fordi faderen er fysisk stærkere, men det bliver værre og værre, og til slut vil drengen hverken i skole eller til fodbold.

Klasselæreren sender familien ned til Tilst Skoles helt egen skolesocialrådgiver, Tina Mogensen Givskud, og efter to samtaler med forældrene og drengen

er det tydeligt, at det handler om begyndende angst. Alarmhjernen er sat i gang af et hårdt drengemiljø i klassen, hvor han som en følsom dreng bliver presset af klassens hierarki.

Angsten har dog ikke bidt sig så hårdt fast, så der ikke kan arbejdes med det, og Tina Mogensen Givskud sætter sammen med familien gang i en trinvis tilnærmelse til både skole og fodbold ved at bruge trappestige-modellen.

- Vi lavede i fællesskab aftaler med små skridt imod de endelige mål om at kunne komme såvel i skole som til fodbold, hvor det vigtige er, at skridtene tilpasses i forhold til, hvad drengen kan holde til, samtidig med at han bliver udfordret, fortæller Tina Mogensen Givskud.

I forhold til skolen blev der sat nogle mål, hvor drengen trinvist nærmede

sig det endelige mål; at han selv kunne komme ud af bilen ved skolen om morgenen. Det første trin var, at en klassekammerat skulle mødes med ham ved bilen og gå ind på skolen sammen med ham, og hans klasselærer stod så i døren og tog imod. Gradvist tog de ekstra tiltag af, og efter to uger kom han ud af bilen og i skole selv.

- Det gik overraskende hurtigt, og familien og klassen arbejder naturligvis videre med drengen og klassens trivsel, men hvis jeg ikke havde hjulpet så hurtigt, kunne skolevægningen være blevet meget værre og længerevarende, mener Tina Mogensen Givskud.

Selv kalder hun eksemplet med drengen i 3. klasse for en succeshistorie og et godt eksempel på, at jo hurtigere man griber ind i forhold til problematisk skolevægning, jo markant kortere

tid kræver det, før barnet kommer i skole igen.

Angsttræner og brobygger

Drengen går ind under skolesocialrådgivernes rolle som forebygger, fordi det ikke var ret længe, han nåede at have meget fravær. Men Tina Mogensen Givskud arbejder også som både angsttræner og brobygger ind i systemet, når det gælder skolevægning.

- Jeg har en kognitiv terapitruddannelse oveni min uddannelse som socialrådgiver, og derfor bruger jeg også angstbehandlingsprogrammet Coolkids i mit arbejde. Jeg stiller ikke diagnoser, for jeg er hverken læge, psykiater eller psykolog, men jeg kan sige, at det virker som begyndende angst, og foreslå, at familien og barnet arbejder med blandt andet trappestige-modellen.

- Virker det så ikke, er

gang drengemiljø i klassen

problematikkerne for vanskelige, eller er der brug for familierapi, brobygger jeg videre ind i det etablerede system, forklarer Tina Mogensen Givskud.

Nervøs for at spise i klassen

I forhold til angsttræning har Tina Mogensen Givskud hjulpet en pige i 7. klasse, der var meget nervøs for at række fingeren op i klassen, nervøs når hun skulle spise sammen med de andre i klassen, eller når hun skulle holde oplæg i klassen.

- Det udviklede sig til skolevægtring, fordi hun udeblev, når der for eksempel skulle holdes oplæg, og hun undlod at tage madpakke med, fordi hun kun ville spise, hvor hun var helt tryk. Ikke fordi hun havde en spiseforstyrrelse, men hun følte sig udstillet, hvis nogen kiggede på hende, mens hun spiste.

- Klasselæreren blev heldigvis opmærksom på hendes

Der kan nemt komme skyttegravskrig i sager om problematisk fravær, men med mig som skolesocialrådgiver får vi et tydeligere og et nemmere samarbejde. Fordi jeg hurtigt kan gennemskue, hvad systemet laver.

Tina Mogensen Givskud, skolesocialrådgiver

drypvise fravær og henviste hende til mig, fortæller Tina Mogensen Givskud.

Ved hjælp af angsttræning og brug af trappestige-modellen lykkes det at få bugt med angsten, inden den satte sig fast og blev til en langtidssygemelding.

- Hun kom fra en lille friskole, der lukkede, og hun blev nervøs over en skole med så mange mennesker, men via små skridt så som at aftale, hvilke spørgsmål læreren måtte stille hende, og at læreren skulle spørge hende, når hun rakte fingeren op, fik vi hende på den anden side af angsten, forklarer hun.

I forhold til det at spise mad sammen med de andre blev der også arbejdet med trinvis mål. Første skridt var at spise på gangen. Anden skridt var at tage madpakke med og lægge på bordet i klassen, og tredje skridt var rent faktisk at spise madpakken i klassen.

Undgå skyttegravskrig

Den tredje rolle er brobygger-rolle. Både mellem skolen og systemet og mellem forældre/barnet og systemet.

- Der kan nemt komme skyttegravskrig i sager om problematisk fravær, men med mig som skolesocialrådgiver får vi et tydeligere og et nemmere samarbejde.

Fordi jeg hurtigt kan gennemskue, hvad systemet laver.

- Jeg kan oversætte i forhold til, hvad der sker. Hvorfor tager det for eksempel så lang tid at komme til en børnepsykologisk samtale? Og jeg kan berolige og realitetsgøre, så forældrene får et realistisk billede af, hvad det egentlig vil sige at lave en underretning eller en børnefaglig undersøgelse. Jeg kan tale med forældrene om deres frygt for, hvilken magt en kommune kan have for eksempel i forhold til at anbringe børn.

Skilsmisse gav fravær

I rollen som brobygger har Tina Mogensen Givskud blandt andet hjulpet en dreng på 7. årgang med meget fravær. I perioder havde han 100 procents fravær, så kom han i skole et par dage, og så fik han fuldt fravær et par uger igen.

- Hans fravær skyldes en meget voldsom skilsmisse imellem hans forældre, som har udmattet ham totalt, og hans tiltro til voksne er derfor meget lille. Han kommer til samtaler ved mig og ønsker hjælp til forandring, men han har meget svært ved at stå med ansvaret alene.

- Derfor vurderer jeg, at der skal en indsats til, som også omhandler forældrene. Så efter aftale med forældrene retter jeg henvendelse til Familiecentret, vi afholder netværksmøde, der iværk-

Der er rigtig meget forebyggende arbejde i at holde øje med enkelte elevers fraværstal. Samtidig har jeg den fordel som ansat på skolen, at jeg af egen drift kan tage fat i en lærer og sige; jeg kan se, at Ottos fravær er steget igen. Vi kan have en faglig sparring uden, at eleven først skal gøres til en sag.

Tina Mogensen Givskud, skolesocialrådgiver

sættes familiebehandling, og drengen er nu på rette spor.

Kan ramme alle

Som skolesocialrådgiver på Tilst Skole bruger Tina Mogensen Givskud halvdelen af sin tid på elever med skolevægning.

- Skolevægning rammer meget bredt, og det rammer alle. Både etniske danskere, indvandrere, høj som lav, og der kommer mere af det.

- Det, der fylder, er børn, der er stressede, har angst, depression, psykisk mistrivsel, udmattelse. Børn, der ikke kan sove - har tanke-mylder. Men der er også rigtig mange børn, der ikke har faste rutiner. Hvor familien ikke spiser sammen, ikke har faste sovetider.

- Problematiske fravær kan dække over rigtig mange ting, og i mit job som sko-

lesocialrådgiver ser jeg hele tiden bag fraværet. For det kan skyldes alt muligt forskelligt; familiære grunde, skoletræthed, problemer i klassen og alt muligt andet.

Tina Mogensen Givskud har været skolesocialrådgiver på Tilst Skole siden august 2017, og hun er den eneste ansat direkte på en skole i Aarhus Kommune. Men på Tilst Skole har de valgt selv at betale for en skolesocialrådgiver, der står til rådighed for alle børn på Tilst Skole.

Da hun er ansat på skolen, har hun ingen myndighed, og der bliver heller ikke oprettet en sag på eleverne, hun arbejder med.

- Rigtig mange familier lægger vægt på, at jeg ikke kommer fra kommunen. For de fleste helt almindelige mennesker har ikke lyst til

at have en sag ved kommunen, og det handler ikke om, at de ikke vil samarbejde eller have hjælp, mener Tina Mogensen Givskud.

Hold øje med fraværstal

I Aarhus Kommune sender forvaltningen hver måned fraværstal ud til de enkelte skoler, og på Tilst Skole får Tina Mogensen Givskud fraværstatistikken.

- Der er rigtig meget forebyggende arbejde i at holde øje med enkelte elevers fraværstal. Samtidig har jeg den fordel som ansat på skolen, at jeg af egen drift kan tage fat i en lærer og sige; jeg kan se, at Ottos fravær er steget igen. Vi kan have en faglig sparring uden, at eleven først skal gøres til en sag.

Som ansat på skolen kan Tina Mogensen Givskud nemlig dele oplysninger om børn med lærere, pædagoger og ledere på skolen - uden samtykke. Har hun samtaler med elever, taler skolen dog altid med forældrene om det først. De er altid medinddraget fra starten.

- Det er rigtig godt i forhold til forebyggende arbejde, at vi kan rykke så hurtigt på signaler fra eleverne, og det styrker det skolefaglige arbejde, fordi det øvrige pædagogiske personale kan drøfte deres bekymringsniveau, uden at det nødvendigvis behøves at gøres til noget stort, siger Tina Mogensen Givskud. **S**

TAL PÅ SKOLEFRAVÆR

- Undervisningsministeriet opgør hvert skoleår fraværet hos de danske folkeskoleelever, og de seneste fraværstal fra skoleåret 2017/2018 viser en stigning i såvel det gennemsnitlige skolefravær blandt eleverne og i antallet af elever, der har mere end 10 procent fravær.
- Fra skoleåret 2014/2015 til skoleåret 2017/2018 steg elevernes gennemsnitlige fravær fra 11 dage til 12 dage på et skoleår – svarende til 5,9 procent fravær på et skoleår.
Og hvor 13,1 procent af eleverne havde mere end 10 procent fravær i 2016/2017, var tallet steget til 14,7 procent i 2017/2018.
- En undersøgelse fra 2018 fra Dansk Psykolog Forening blandt 500 PPR-psykologer viser samme tendens. På spørgsmålet "Er det din oplevelse, at skolevægring har været stigende i løbet af de sidste 1-2 år?", svarer 60 procent ja.
- I samme undersøgelse svarer 71 procent af psykologerne, at de i deres arbejde ofte møder børn, som har brug for hjælp i forhold til skolevægring.
- Psykologerne er også blevet spurgt om de mest dominerende årsager til skolevægring. Her peger 94 procent på psykiske og sociale problemstillinger hos barnet/den unge, 36 procent svarer problematikker i hjemmet/familien. 25 procent peger på utilstrækkelige rammer og ressourcer i forhold til inklusionsmålsætningen, og 9 procent nævner samfundskrav til faglig og social præstation.

”Vi kan prikke hul på det, fraværet i virkeligheden

Er det udelukkende en fraværproblematik? Er det mobning? Er relationerne og magtfordelingen i familien dårlige? Er det psykisk sygdom? Som fremskudt socialrådgiver på fire skoler i Viborg Kommune går **Trine Svenstrup Kinch** bag om elevernes fravær og er med til at forebygge, at det udvikler sig til egentlig skolevægring.

Jeg ville ønske, der var en fremskudt indsats alle steder. For et halvt års fravær fra en skole har så stor betydning både læringsmæssigt og trivselsmæssigt for et barn, og fordi vi er så tæt på skolerne, gør vi en stor forskel.

Sådan lyder det fra Trine Svenstrup Kinch, fremskudt socialrådgiver i Viborg Kommune – en funktion, som i andre kommuner også betegnes ”skolesocialrådgiver”. Hun er ansat i Familieafdelingen, men ud over én fast ugentlig dag på rådhuset sidder hun ude på de fire kommunale skoler, hun er tilknyttet. Yderligere dækker hun to friskoler, som kan ringe efter behov.

Netop tilstedeværelsen ude på skolerne gør, at man hurtigere kan sætte ind over for bekymrende fravær, me-

ner Trine Svenstrup Kinch.

- Som fremskudt socialrådgiver er du tæt på personalet ude på skolerne. Vi kan starte både hurtigere og nemmere op, fordi vi sidder ude på skolerne. Hvis en lærer, en pædagog eller en leder tænker, at en elevs fravær er bekymrende, tager de fat i mig, og vi tager en drøftelse med det samme og kan tage sagerne i opløbet, fortæller hun.

Fraværindsats

Kommunens fem fremskudte socialrådgivere kom til for fem år siden, samtidig med at Viborg søsatte en decideret fraværindsats. Deres rolle i forhold til bekymrende fravær handler primært om afdækning, afklaring og hjælp til skolerne til visitering til kommunens fraværskonsulenter, som alle er pæagoger. Eller til Familieafdelingen om nødvendigt.

- I Viborg laver skoler-

ne en fraværstatistik hver måned, og den bliver meget brugt som baggrund for den første drøftelse med mig. Hvis skolen ikke har samtykke fra forældrene, tager vi i første omgang en anonym drøftelse, fordi jeg jo er i en anden forvaltning. Det er ikke et problem, at drøftelsen er anonym. Vi kan sagtens få en faglig drøftelse alligevel, mener Trine Svenstrup Kinch.

I den første drøftelse spørger Trine Svenstrup Kinch ind til barnet – ud fra lærernes eller pædagogens kendskab. Er der en historie omkring ældre søskende med meget fravær, der kan smitte af? Til forældresituationen – er der kendte problematikker; stress, en sygemeldt mor, psykisk lidelse? Bliver barnet drillet?

Et spadestik dybere

Efter drøftelsen kan skolen sammen med Trine Svenstrup Kinch beslutte,

om barnet skal visiteres til kommunens fraværindsats. Oftest bliver der dog holdt et tværfagligt møde med repræsentanter fra skolen; lærere, ledere, PPL-team (Pædagogisk Praksis Læring) og hende som fremskudt socialrådgiver.

- På det møde kan vi også beslutte, at jeg skal lave en børnesamtale for at få barnets perspektiv – eller et par hjemmebesøg i familien for at sortere i, hvad fraværet egentlig handler om. Som socialrådgiver kan jeg gå et spadestik dybere og komme lidt tættere på, fordi vi er trænet til at stille de vanskelige spørgsmål. Vi kan få prikket hul på det, fraværet i virkeligheden handler om.

- Er det udelukkende en fraværproblematik? Er det mobning? Er der noget med familiedynamikken, der måske kræver en sag i Familieafdelingen? Er relationerne og magtfordelingen i fami-

handler om

lien dårlige? Er der psykisk sygdom? Har forældrene ikke ressourcer til at sætte rammer for barnet?

Trivselskultur og gode rammer

Måske afklares problemet med fravær alene af Trine Svenstrup Kinch.

- Hvis fraværet for eksempel handler om mobning, kan jeg lave aftale med lærerne om at arbejde med trivselskulturen i klassen og sikre gode rammer for barnet, og så kan vi klare den uden kommunens fraværsindsats.

Ellers hjælper hun skolen med at visitere barnet videre.

- Jeg kan ikke visitere, men jeg kan hjælpe med, at barnet bliver visiteret til det rigtige tilbud plus lave nogle gode socialfaglige vurderinger i visiteringen, så der ikke skal startes helt fra bunden, når fraværskonsulenterne el-

■■ Hvis tre til fire måneders fraværsindsats ikke har fået barnet tilbage i skolen, er mit job primært at supplere deres indsats. Afklare om der mangler noget ud fra en socialfaglig vurdering.

Trine Svenstrup Kinch,
fremskudt socialrådgiver

ler Familieafdelingen kommer på, forklarer Trine Svenstrup Kinch.

Kommunens fraværsindsats varer typisk tre til fire måneder, hvor den fremskudte socialrådgiver også bruges til sparring. Efter fraværsindsatsen kan den fremskudte socialrådgiver kobles på igen efter behov.

- Hvis tre til fire måneders fraværsindsats ikke har fået barnet tilbage i skolen, er mit job primært at supplere deres indsats. Afklare om der mangler noget ud fra en socialfaglig vurdering. Måske tage nogle flere samtaler med barnet eller familien. Eller den anden forælder, hvis forældrene er skilt, og vedkommende ikke er en del af hverdagen

Hverken fraværsindsatsen eller hjælp fra en fremskudt socialrådgiver bliver til en sag hos kommunen. Det sker først, hvis barnet og familien visiteres til en indsats via Familieafdelingen. **S**

FORSKNING:

Dårlig trivsel ved skolestart har langvarige konsekvenser

Det kan have alvorlige konsekvenser, hvis børn ikke trives i skolen. En ny undersøgelse om skolestart viser, at hvis børn allerede ved skolestart oplever trivselsudfordringer, kan det betyde, at de senere i livet klarer sig dårligere i forhold til uddannelse og beskæftigelse end andre.

Undersøgelsen "Trivselsudfordringer ved skolestart – et langtidsperspektiv" viser blandt andet, at en gennemsnitlig 7-årig uden skolestartsudfordringer (0-1 udfordring) har 82 procent sandsynlighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse som 22-årig.

For børn med to trivselsudfordringer ved skolestart er sandsynligheden 74 procent, og for børn med tre eller flere udfordringer er sandsynligheden for at gennemføre 62 procent.

Trivselsudfordringer er blandt andet psykiske udfordringer, problemer med koncentration, konflikter med kammerater og konflikter med lærere.

Undersøgelsen er lavet af VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. Læs mere på www.vive.dk

9 GODE RÅD

Som socialrådgiver kan du støtte barnet og forældrene på flere fronter. Her er ni gode råd fra Mikael Thastum, professor i klinisk børnepsykologi på Psykologisk Institut på Aarhus Universitet:

1. I SKAL HANDLE PÅ FRAVÆRET

Få forældrene overbevist om, at de ikke skal affinde sig med fraværet eller med, at deres barn ikke har det godt. For børn har ret til at komme i skole, ret til at have det godt i skolen og ret til at være sammen med jævnaldrende.

2. TAG FAT OM PROBLEMETS ROD

For at fravær kan ændres, skal forældrene have en reel forståelse af, hvad der gør det svært for barnet at komme i skole. Og så handle ud fra den forståelse. Hvis barnet har angst, så få noget hjælp til at arbejde med angst.

Hvis barnet føler, det bliver mobbet i skolen, så få noget hjælp sammen med skolen til at få gjort noget ved det.

Hvis barnet føler, det ikke kan følge med fagligt, så sørg for i samarbejde med skolen at få noget hjælp til det faglige.

Altså forsøg at tage fat om problemets rod og aktivt gøre noget ved det.

3. SAMARBEJD MED SKOLEN

Hvis et barn er meget fraværende, er det rigtig vigtigt at forsøge at få et samarbejde med skolen omkring, hvordan barnet kan hjælpes tilbage til skolen. Hvor skole og forældre snakker sammen om og får nogle ideer til, hvordan problemet løses.

4. BRUG EVENTUELT EN BISIDDER

Der kan være svære samarbejdsvanskeligheder mellem skole og forældre i sager om skolevægring, så anbefal eventuelt en bisidder til samtalerne mellem skole og familie, så man kan finde nogle fælles løsninger.

5. VÆR VILLIG TIL AT KIGGE INDAD

Skal et barn hjælpes i skole, må såvel forældre som skole være villige til at kigge indad og ikke bare skyde skylden over på den anden. Forældrene skal evne at kigge på, hvad de kan gøre anderledes for at hjælpe barnet i skole, og skolen må være villig til at kigge på, hvad de kan gøre anderledes for at hjælpe barnet.

6. NÆRM JER SKOLEN LIDT EFTER LIDT

Hvis børn ikke har været i skole meget længe, bliver de ude af form til at gå i skole, så de skal lige så stille trænes op til at komme i skole. Her kan forældrene med fordel bruge en trappestige-model med små trinvis mål, hvor børnene gradvist nærmer sig en almindelig skoledag.

Et første trin kan være at gå hen til skolen i weekenden sammen med far og stå uden for skolen og se på den. Næste trin kan være at komme lidt i SFO. Tredje trin kan være at være med i de første 10 minutter af skoledagen, hvor klassen måske har frilæsning. Et fjerde trin at komme i bestemte timer, hvor det er lettere at være.

Det er vigtigt, at barnet ikke overanstrenger sig og dermed får nederlag. De skal genopbygge troen på, at de kan, og langsomt komme i skole.

7. BRUG BELØNNINGER

Opfordr forældrene til at bruge belønninger, når barnet har nået et

aftalt mål. Belønninger kan være alt muligt fra klistermærker til en tur i biografen eller lov til at bestemme aftensmaden.

8. TRÆN I AT VÆRE VOKSEN

Hos de børn, hvor fraværet ikke skyldes angst, men måske nogle adfærdsmæssige problemer, kan forældrene ofte have brug for nye opdragelsesteknikker. Faderen, der vanligvis råber til datteren, som ser Youtube: "Kom nu, kom ind og sæt dig, vi skal spise!", kan i stedet gå ind, lægge hånden på hendes skulder og sige: "Det ser spændende ud. Vi spiser om 5 minutter, du skal lige gøre dig klar."

Lær forældrene simple teknikker i at få børnene i seng, op om morgenen og afsted i skole. Træn forældrene i at sætte grænser og være voksne.

9. EN GOD DØGNRYTME

Hvis et barn skal hjælpes til at komme i skole, skal barnet have en god døgnrytme med tilstrækkelig søvn, faste sengetider, morgenmad mv. Hjælp forældrene med at lave en liste over, hvordan de ønsker dagligdagen skal fungere hos dem. Med punkter som: "Vi kunne godt tænke os, at vi alle spiste morgenmad sammen kl. 7;" "vi kunne godt tænke os, at vores søn stoppede med at spille computer kl. 22;" og "vi kunne godt tænke os, at vi kunne få vores søn ud ad sengen om morgenen uden at skulle sige det 50 gange – og vi ender med at gå i vrede". Hjælp dem derefter med at få det implementeret i dagligdagen. **S**

Bliv opdateret
med den nyeste
viden inden for
psykiatri

Brug for nye vitaminer til dit arbejde?

Få konkrete redskaber til dit arbejde med psykisk sårbare.

GRUNDKURSUS I PSYKISK SYGDOM

På dette tredages kursus får du en bred indføring i de mest almindelige psykiske sygdomme så som angst, depression og personlighedsforstyrrelser. Desuden får du en introduktion til stress-sårbarhedsmodellen, indblik i de typiske udfordringer ved psykiske sygdomme og effektive metoder til at støtte og motivere borgeren. Underviserne er autoriserede og rutinerede psykologer med stor erfaring i, hvad der virker i praksis.

KURSET AFHOLDES I **AARHUS** FRA **5.-7. NOVEMBER**
OG I **ODENSE** DEN **11-13. NOVEMBER**

KURSUS I PERSONLIGHEDSFORSTYRRELSE

Inspirerende og praksisnært kursus, der klæder dig på til at varetage de svære samtaler med borgere, der lider af personlighedsforstyrrelser så som borderline, ængstelig evasiv, dyssocial og paranoid personlighedsstruktur. Du får konkret viden om de forskellige personlighedsforstyrrelser og trænes til at håndtere den professionelle samtale med afsæt i en case, du selv vælger. Chefpsykolog Ditte Charles står for kurset.

KURSET AFHOLDES I **KØBENHAVN** DEN **6. DECEMBER**

BEGRÆNSET ANTAL PLADSER TIL KURSERNE.

LÆS MERE OM KURSERNE OG TILMELD DIG PÅ
WWW.PSYKIATRIFONDEN.DK

DU ER NATURLIGVIS OGSÅ
MEGET VELKOMMEN TIL AT
KONTAKTE OS PÅ 39 29 39 09.

Mød landets
dygtigste fagfolk
og udvid dit faglige
netværk

”Jeg nyder at cykle ud i naturen –

Anja Lund. Koordinerende sagsbehandler i Integrationsafdelingen, Roskilde Kommune. Bor i Odsherred. Er mor til tre børn.

Jeg er egentlig uddannet dyrepasser, men jeg pendlede til arbejde, og da jeg blev mor, passede det ikke så godt mere. Så blev jeg asylcentermedarbejder hos Røde Kors, var omkring socialpædagogiske opholdssteder og vendte så tilbage til Røde Kors. Mens jeg var der, faldt jeg og slog min skulder. Da asylcentrene lukkede, betød skulderskaden, at jeg ikke kunne vende tilbage til det fysiske arbejde som dyrepasser, og jeg blev tilbudt revalidering.

Havde jeg kunne vælge helt frit, så havde jeg nok måske valgt jura. Jeg kan godt lide at nørde med, hvad der kan lade sig gøre, og jura er jo en måde

at forsøge at skabe orden på. Men jeg skulle vælge fra flaskehalslisten, og det blev socialrådgiverstudiet. Det var et ret velovervejende valg, for det rummede både det sociale arbejde, jeg havde lavet en del af, og så jura.

Jeg har været meget glad for det. Jeg læste på den interkulturelle linje i København, og det flugtede godt med det, jeg havde beskæftiget mig med. Det gav mig en indsigt i for eksempel migration og kulturopfattelser, så kom vi til gengæld ikke meget i dybden med eksempelvis misbrugsproblematikker.

Jeg var i praktik i Odsherred Kommune i en integrationsafdeling, og jeg holder af den mangfoldighed, der ligger i de mange forskellige folk, man møder. Jeg har været både i Odsherred og nu

i Roskilde, og arbejdet har været organiseret, så det har været en blandet flok borgere, aldersmæssigt, uddannelsesmæssigt – og på meget forskellige stadier af arbejdssparathed. Den variation kan jeg rigtig godt lide. Der er den unge mand på 18 år, hvor man snakker byggesten til uddannelse og i den anden ende kvinden i 70'erne, der har brug for hjælp i hjemmet.

Jeg startede på kandidatuddannelsen for fem år siden. Jeg havde i et stykke tid gået og puslet med, om jeg kunne få viden på en anden måde og se på tingene med andre briller. Så skete der ting i mit liv – sygdom og dødsfald i den nærmeste familie – som viste mig, at man ikke skal vente på det rigtige tidspunkt, for det kan ende med at være for sent. Så jeg tog springet og begyndte at læse.

og mærke vinden

Jeg kom tilbage til min afdeling, da jeg skulle skrive speciale, og jeg fik en god aftale om at gøre det, mens jeg arbejdede. Men den ene overspringshandling tog den anden, og jeg fik aldrig lavet det speciale. Selv om jeg ikke blev færdig, så fik jeg meget med alligevel. For eksempel hvis der kommer nye rapport eller ny viden på et område, så er jeg anderledes kritisk: Hvordan har de undersøgt det? Hvordan hænger det sammen? Passer konklusionerne?

Jeg har et barnebarn på 9 år. Da jeg fik ham, havde jeg ikke lige overskud til at være løsluppen bedstemor, for jeg havde selv en otte-årig – men det kan jeg heldigvis være nu. Ellers går min fritid med veninder, bøger, serier på Netflix, en tur i biografen – og gerne en cykeltur, så jeg får mig rørt efter de lange ture i bil til jobbet. Det er skønt med vind i ansigt og hår – og at nyde den smukke natur på Odden. **S**

Principafgørelse om støtte til voksne kan betyde ændring af kommunernes organisering

Ankestyrelsen har i år behandlet to afgørelser i forhold til funktionsnedsatte voksne, som har givet anledning til mange snitflade- og kompetencediskussioner i kommunerne. Det drejer sig om afgørelserne 10-19 og 11-19. Sidstnævnte har jeg behandlet i Socialrådgiveren 6/19.

I denne juraspalte vil jeg behandle principafgørelse 10-19, som bl.a. vedrører sontringen mellem bevilling af hjælp som hjemmepleje (servicelovens § 83) og bostøtte (servicelovens § 85) – en sontring, som har givet hovedbrud for mange sagsbehandlere.

Borgeren skal kunne profitere af hjælp

Ankestyrelsen hjemviser i afgørelsen begge sager på grund af utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Begge sager omhandler borgere, der på grund af psykiske lidelser ikke formår at varetage de praktiske rengøringsopgaver i hjemmet. I den første sag har kommunen frtaget borgeren den praktiske hjælp bevilget efter § 83 – blandt andet med henvisning til, at borgeren fysisk er i stand til selv at udføre de praktiske opgaver.

Borgeren blev i stedet bevilget bostøtte efter § 85, hvilket viste sig at være uanvendeligt i forhold til borgeren, da bostøtten ikke måtte hjælpe med rengøringsopgaverne, og det var heller ikke muligt at motivere borgeren til selv at gøre rent. Resultatet var, at borgeren ikke fik gjort rent.

Ankestyrelsen gør op med denne praksis ved at præcisere, at pejlemærkerne for kommunernes vurdering af, om hjælpen skal bevilliges som henholdsvis hjemmehjælp eller bostøtte skal ske ved en vurdering af, hvilken type opgaver, der skal løses, hvad formålet med opgaven er, og om opgaven kan løses uden tilstedeværelse af bostøtten.

§ 83 – også motiverende støtte og guidning

Endvidere finder Ankestyrelsens, at der med hjemmel i Servicelovens § 83 kan ydes motiverende støtte og guidning. Disse fortolkninger står i modsætning til kommunernes hidtidige fortolkning, som i høj grad har fokuseret på, om borgeren fysisk kunne løse opgaven.

Kommunerne har hidtil ikke været optaget af borgernes mulige psykiske barrierer i forhold til at få løst de praktiske opgaver. Videre har den helt overvejede kommunale opfattelse været, at der ikke i § 83 kunne hjemles støtte i form af guidning og motivering.

Dønningerne har næppe lagt sig endnu efter at Ankestyrelsen har offentliggjort afgørelsen. Det bliver spændende at se, hvilken betydning afgørelserne vil få for kommunernes organisering af arbejdet på området. Afgørelserne kan være med til at understøtte den spirende tendens, som ses i flere kommuner, til at sammenlægge kommunernes afdelinger på voksenområdet. **S**

Læs hele afgørelsen "10-19" på www.ast.dk

Karen Elmegaard er cand.jur. og juridisk konsulent i Skive Kommune

JURASPALTEN SKRIVES PÅ SKIFT AF JURISTERNE

KAREN ELMGAARD, JANNIE DYRING, IDAMARIE LETH SVENDSEN

jura

Få Danmarks bedste studiekonto

Når du er medlem af Dansk Socialrådgiverforening, kan du få en studiekonto hos Lån & Spar. Med 3 % på kontoen kan du faktisk få penge ud af at have penge i banken – og hvis du skal bruge en kassekredit på op til 50.000 kr., er Lån & Spar blandt de billigste.

Der er meget mere. Se alle dine fordele på studiekonto.dk. Ellers send en mail til ds@lsb.dk eller ring på **3378 1976** og book et møde.

Dansk Socialrådgiverforening

For at få Danmarks bedste studiekonto, skal du samle hele din privatøkonomi hos Lån & Spar og være medlem af Dansk Socialrådgiverforening. Du får 3 % i rente på de første 20.000 kr. – derefter 0,00%. Du får studiekontoen på baggrund af en almindelig kreditvurdering. Du kan have studiekontoen i op til 3 år efter endt uddannelse. Hvis du bruger hele din kassekredit på 50.000 kr., vil det koste dig 625 kr. i omkostninger efter tre måneder. Stiftelsesomkostninger 0 kr., debitorrente (var.) 5,09 %, ÅOP 5,09%. Efter tre måneder skylder du 50.625 kr. Kreditten er gældende indtil videre og uden faste afdrag. Alle rentesatser er variable og gældende 9. maj 2019.

3%
på din
lønkonto

Studiekonto – ganske kort

- Du får 3 % i rente på de første 20.000 kr. – derefter 0,00 %
- Vælg en kassekredit på op til 50.000 kr. Du betaler kun 5 % i rente
- Visa/Dankort og MasterCard – med samme pinkode
- StudieOpsparing – som giver 0,05 % i rente
- Gebyrfri hverdag
- Behold dine fordele i op til 3 år efter endt studie
- Søg nemt og hurtigt via mobilen.

Download app'en Zapp og søg om en studiekonto.

Lån & Spar

Kun til Forbrugsforeningens medlemmer

3 tips til mere bonus

1

Brug Forbrugsforeningskortet hver gang du handler

Husker du at have Forbrugsforeningskortet med dig, når du er ude at handle? Det er første skridt på vejen til mere bonus. Kør altid kortet igennem, selv hvis du er i tvivl, om butikken er med i Forbrugsforeningen.

+

2

Bryd vanen – brug kortet andre steder end de sædvanlige

Måske har du fået en vane med at bruge kortet i byggemarkeder eller hos frisøren, men der er mere end 4.500 butikker, servicebrancher og webshops, hvor du kan bruge kortet.

+

3

Følg med, når der kommer nye butikker!

På fbfb.dk, det ugentlige nyhedsbrev og i appen kan du se de nyeste butikker, der har indgået samarbejde med Forbrugsforeningen.

= Spar penge på alt det du alligevel køber

NU FÅR DU OGSÅ
BONUS HER:

dalle valle

CAFÉ
A

VÆRSGO
GAVER, GASTRONOMI & GODT DESIGN

STYLEPIT

Uno X

SILVAN

TUI
Discover your smile

IMERCO

NOA
NOA

Bakken

DU FÅR OGSÅ
BONUS HER?

PAW
SKO
På god fod med dig

modstrom
– energi i øjenhøjde

SMALL DANISH HOTELS
univers of happiness

Bonus

Fyringsolie

BAUHAUS
– altid meget mere at komme efter

FRILUFTSLAND
GOOD DESIGN • BØRNE UDFÆLDER

bahne

brat, fris møbler

AVENY

THIELE

Café Vivaldi
EST. 1999

SPIES

EVENTYR
SPORT

NOVASOL

FolkeFerie.dk

LAGKAGEHUSET

QuickPot

Synoptik

DAEK

SUPER DAEK

dansommer

Du får Bonus i mere end 4.500 butikker

NB: Har du en kollega der endnu ikke er medlem, så lad dem melde sig ind på fbfb.nu

Botilbud jf. SEL §§ 107 og 108

BOLIG, BESKÆFTIGELSE OG PSYKIATRISK BEHANDLING I ÉT KOORDINERET TILBUD

Ring eller skriv til vores sagsbehandlere for mere information eller et møde om, hvordan vi kan samarbejde om borgere i jeres kommune.

Telefon: 59932301. E-mail: kontakt@granhojen.dk

LÆS MERE PÅ GRANHØJEN.DK ELLER LIVETPÅGRANHØJEN.DK

GRANHØJENS MÅLGRUPPER ER BORGERE MED:

- Personlighedsforstyrrelse herunder spiseforstyrrelse og borderline
- Udviklingshæmning
- Senhjerneskade og hjerneskade
- Tilsynsdom
- Behandlingsdom
- Autisme
- Posttraumatisk stresslidelse
- Skizofreni, OCD eller anden psykiatrisk diagnose

Granhojen
 SPECIALPSYKIATRISK BEHANDLING

Karrieretelefonen

Har du brug for hjælp til personlig afklaring og udvikling af dit jobforløb som socialrådgiver?

Ring til DS' Karrieretelefon.

Du får en halv times coaching af en erfaren konsulent fra DS.

Hensigten er at give støtte til og udfordre dine egne tanker om din jobmæssige fremtid.

Åben mandage kl. 15-18
 på telefon 33 93 30 00

Læs mere på

socialraadgiverne.dk/karrieretelefon.

LEADING FROM ONE STEP BEHIND

LØSNINGSFOKUSERET, SYSTEMISK UDDANNELSE

En engagerende og ressourceorienteret tilgang til problemløsning, som øger dit fokus på dine egne og dine klienters kompetencer og som giver dig værktøjer til:

- arbejde med forandringsprocesser
- samarbejde med voksne, familier, børn og unge
- arbejde med udsatte børn og deres familie
- løbende evaluering af effekten af samarbejdet
- projektledelse og -udvikling

133 timers undervisning, supervision og seminarer.
 For rådgivere inden for familiebehandling, revalidering, misbrugsbehandling, sundhedsarbejde...
 Uddannelsen starter i Århus d. 6.1.20 og i København d. 22.1.20

SOLUTION

Solution • Pile Allé 6 • 2840 Holte • Tlf. 23 83 75 57
solution@solutionfocus.dk • www.solutionfocus.dk

LØSNINGSFOKUSERET TERAPI & UDDANNELSE

DS NU

Region Nord: PKA - Kend din pension

Hvordan er du dækket i pensionskassen? Hvem får udbetalingerne fra pensionskassen, hvis du dør? Hvad skal du gøre, hvis dine ansættelsesvilkår ændrer sig? Bliv klogere på din pensionsordning, når DS Region Nord sammen med PKA Pension holder et møde for alle aldersgrupper. En pensionsrådgiver fra PKA Pension holder oplæg.

Det sker 13. november i Aalborg og 20. november i Holstebro, begge gange kl. 16-18.30. Læs mere og tilmeld dig senest henholdsvis 30. oktober og 6. november på socialraadgiverne.dk/kalender.

Forebyg belastninger og traumatisering

SDS og DS Region Syd inviterer til fyraftensmøde om, hvordan du forebygger belastninger og traumatisering i dit job som socialrådgiver. Oplægsholder er Rikke Høgsted, forfatter til "Grundbog i belastningspsykologi". Det sker 26. september kl. 16.30-19 på UC Syddanmark i Esbjerg, tilmeldingsfrist 19. september.

Læs mere og tilmeld dig på socialraadgiverne.dk/kalender.

Seniorer i Region Øst

24. oktober går turen til Vesterbro, hvor vi besøger Mødrehjælpen og hører om deres arbejde. Efter frokost på restaurant Mangel bliver vi hentet kl. 14 af tre guider, som giver os en guidet tur på indre Vesterbro om bl.a. den hvide og brune Kødby. Undervejs får vi fortalt historien om kvarterets sociale historie.

Læs mere og tilmeld dig senest 25. september på socialraadgiverne.dk/seniorsektion

Seniorer mødes til frokost

AARHUS: "Frokosttræf for seniorer" på Klostercaféen i Klostergade 37 i Aarhus. Det sker sidste tirsdag i måneden kl. 12-14 bortset fra juli, november og december.

HOLSTEBRO: Mød fagfæller og gamle kollegaer bagest i Caféen på Aktivitetscentret i Danmarksgade 13A. Det sker den sidste onsdag i måneden kl. 11.30-13.

KØBENHAVN: Frokost og hyggesnak på restaurant Karla, Dantes Plads 1, København V. Det sker den første tirsdag i måneden kl. 12-14 bortset fra juli og august.

Der er ingen tilmelding, og enhver bestiller og betaler for eget forbrug.

MELD DIG IND I EN FAGGRUPPE:

Få – og giv – inspiration til dit fag i

DS' faggrupper

Arbejder du på beskæftigelsesområdet, på børne- og ungdomsområdet, i psykiatrien eller noget helt andet...

Dansk Socialrådgiverforening har 27 faggrupper og faglige selskaber, hvor du kan være med til at udvikle socialrådgiverfaget ud fra dit specifikke arbejdsområde.

Meld dig ind i de faggrupper eller faglige selskaber, der matcher dit område - og vær med i et fællesskab, som styrker din faglighed.

Det er i faggrupperne og de faglige selskaber, at DS henter input til DS' politik- og professionsudvikling. Faggrupperne er faglige fyrtårne, der tegner de store linjer i udviklingen af faget og profilerer professionen udadtil.

FAGLIG UDVIKLING

Din faggruppe er et fællesskab, hvor du kan hente faglig inspiration i form af videndeling og kompetenceudvikling. I faggruppen kan du engagere dig i faglige diskussioner med dine socialrådgiverkolleger - med udgangspunkt i praksis, ny forskning og aktuelle socialpolitiske temaer

FAGLIG EKSPERT

Din faggruppe påvirker den faglige udvikling og deler viden med Dansk Socialrådgiverforening og omverdenen. Faggruppen profilerer dit specifikke arbejdsområde og udvikler den særlige faglighed inden for dit felt.

POLITISK AKTØR

Din faggruppe bruger sin praksis- og ekspertviden til at søge indflydelse på den førte socialpolitik både i forhold til Dansk Socialrådgiverforenings politikudvikling og i den offentlige og politiske debat.

**Meld dig ind i
Dansk Socialrådgiverforenings
faggrupper eller faglige selskaber på
socialraadgiverne.dk/faggrupper**

**Psykiatrisk
behandlings institution**

Dyssegården er en non profit organisation som tilbyder psykiatrisk behandling af børn og unge med begyndende psykiatriske lidelser.

Som følge af sygdommen kan børnene miste bl.a. sociale færdigheder og troen på et meningsfuldt liv blandt andre mennesker f.eks. i nære relationer, på arbejdsmarkedet eller i uddannelsessystemet.

Vi arbejder med en holdning om at kunne skabe et meningsfuldt liv ved behandling, undervisning og fritidsaktiviteter med faste og trygge rammer tilpasset den enkelte og deres familie.

- Døgn og dagbehandling
- Efterværn §107 botilbud
- Skole og STU
- Familie rådgivning

Avderødvej 32A, 2980 Kokkedal

www.dyssegaarden.dk

+45 48 20 78 00

**”De har tid. De giver omsorg.
De giver plads til dig –
selv når du har det dårligt.**

- Tidligere beboer på Dyssegården

SOCIALFAGLIG LEDELSE!

**5 x 2 dage for mellemledere og
faglige ledere**

Hold 2 København - start 27. 28. januar 2020

Du får

- øget kompetence i at igangsætte, overskue og lede socialfaglig kvalitetsudvikling
- udbygning af socialfaglige analytiske kompetencer
- øget kompetence i sparring og andre dialogformer, der skaber læring hos medarbejdere

Gennemgående underviser:

GITTE DUUS, Socialrådgiver, Ph.D
tidl. lektor AAU, lærebogsforfatter

Øvrige undervisere:

JAN BRØDSLEV OLSEN, Cand.mag., Ph.d.
JULIE BORUP JENSEN, Cand.mag., Ph.d.

Max 12 deltagere

Se mere WWW.GITTEDUUS.DK

NARRATIVEPERSPEKTIVER

anne@narrativeperspektiver.dk

Østerbrogade 29 3sal
2100 København Ø
tlf 22160065

TAVLEBRUG det visuelle udsyn i samtaler og supervision

Workshop 1 dag • 10. Oktober 2019 • Pris 1.800 kr.

Træning i tavlebrug ift. narrativ supervision og samtaleteknik.

INTRODUKTION TIL NARRATIV TERAPI - studenter

Workshop 2 søndage • Efterår 2019 • Pris: 600 kr.

Træning for studerende som gerne vil lære om narrativ terapipraksis.

PARTERAPI - FOKUS PÅ EMOTIONELLE FORTÆLLINGER

Workshop 2 dage • 2. & 3. April 2020 • Pris 2.900 kr.

Træning i mentalisering og det emotionelle sprog. Par i konflikt.

FAMILIETERAPEUT UDD. 1. ÅR - KØBENHAVN 2020

12 hele dage • Start 4. Marts 2020 • Pris 22.500 kr.

Familieterapeutuddannelsen for dig som arbejder m. familier & børn.

FAMILIETERAPEUT UDD. 2. ÅR - KØBENHAVN 2020

12 hele dage • Start 24. Marts 2020 • Pris 25.000 kr.

Familieterapeut udd. med video-træning ift. egen praksis.

INTENSIV NARRATIV SAMTALE KURSUS

4 hele dage • 18.-21. Februar 2020 • Pris 5.900 kr.

Træning af samtalepraksis på højt niveau, terapeutiske greb og teknik.

narrativeperspektiver.dk

**Et forsikringsfællesskab for dig,
der kender aktivlovens §81 bedre
end din egen bukselomme.**

Bauta Forsikring er et forsikringsfællesskab for udvalgte faggrupper, blandt andre socialrådgivere. Vi er ejet af vores medlemmer med alle de fordele, der følger med.

Vores mål er at sikre dig den lavest mulige pris og den højest mulige erstatning.

Tjener vi for meget på en forsikring, kommer det også dig til gode, enten ved at vi sænker priserne eller forbedrer dine forsikringer.

Derudover belønner vi dig årligt med en rabat på dine forsikringer, når du har været medlem i tre år.

Hvis du kan se meningen, så se, hvordan du bliver medlem.

Gå ind på bauta.dk/blivmedlem eller ring til os på 33 95 76 81.

Bauta Forsikring – en del af LB Forsikring A/S,
CVR-nr. 16 50 08 36, Farvergade 17, 1463 København K

Bauta Forsikring
En del af LB Forsikring

Familiebehandling på familieinstitutionen Kildehøjen

Den selvejende institution Kildehøjen er forbyggende indsats eller alternativ til en ofte langvarig og dyr anbringelse.

- Vi har plads til både større familier/ familier med børn over 2 år og familier med spædbørn og mindre børn.
- Vi har et stærkt tværfagligt team og arbejder med et integrativt og helhedsorienteret syn på intervention og samarbejder bredt med relevante samarbejdspartner og eventuelt netværk.
- Vi arbejder med at afklare familiens kompetencer sideløbende med at udvikle på forældrekompetencer i et intensivt undervisnings og samtaleforløb.

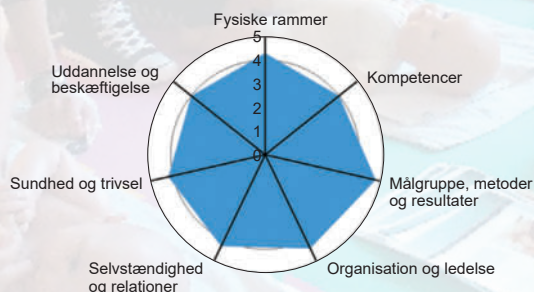
Vi har en høj vurdering i seneste tilsynsrapport og veldokumenteret evidens for effekten af ophold.

**Vi har igen
ledige pladser
pr. 1. aug.**

Vi har en lettilgængelig og overskuelig pris på 36.240,- pr. person/måned. Kontakt os for fuldstændig takstark og yderligere information info@kildehoejen.dk

Tilbuddets bedømmelse

DEN SELVEJENDE INSTITUTION
Kildehøjen

Holmevej 73, 4700 Næstved
Tlf.: 5927 4550
info@kildehoejen.dk
www.kildehoejen.dk

DS arbejder også bag kulisserne

regionsleder

For nylig så jeg i en tråd på Facebook en kommentar om manglende ressourcer i en kommune i Dansk Socialrådgiverforenings Region Øst. Et medlem roste socialrådgiverklubbens og Dansk Socialrådgiverforenings indsats og synlighed i medierne. Og det er rigtig positivt, når vi sammen kan synliggøre, at vores fællesskab gør en forskel.

I kommentaren var der også en beklagelse over min indsats som regionsformand vedrørende arbejdsmiljøet i en anden kommune, hvor jeg har lovet medlemmerne, at DS vil hjælpe med deres dårlige arbejdsmiljø. Medlemmet konkluderede, at jeg ikke havde gjort noget efter at have snakket med den øverste ledelse.

Den kommentar giver anledning til refleksion over de meget forskellige udfordringer, arbejdspladserne har. Udfordringer som kræver forskellige strategier og løsningsmetoder - som Dansk Socialrådgiverforening i samarbejde med klubberne tager stilling til fra gang til gang ud fra den konkrete situation.

Oftentimes arbejder vi i fuld offentlighed i pressen - med åbent brev til den politiske ledelse og med udtalelser og debat i diverse medier. Det gør vi, når det er bedst for "sagen". Der kan være behov for at reagere offentligt imod politisk foreslåede besparelser, eller at socialrådgiverne eksempelvis har alt for høje sagstal.

I andre situationer foregår vores arbejde for

et bedre arbejdsmiljø så at sige bag kulisserne og er dermed ikke synligt i medierne. Arbejdsmiljøproblemerne kan handle om en dårlig ledelse eller mobning. Her går vi - sammen med tillidsrepræsentanten og arbejdsmiljørepræsentanten - i dialog med den øverste ledelse.

Den form for indsats er ofte meget personfølsom med konkrete eksempler på dårligt arbejdsmiljø, som skal ændres for at sikre et sundt arbejdsmiljø. Det kan blive en længere proces, hvor den øverste ledelse går i dialog med egne ledere om krav til god ledelse. Vi sikrer klare aftaler med tidsfrister for opfølgninger i et tæt samarbejde med den lokale klub.

Og for at vende tilbage til den konkrete kommune og DS' indsats: DS-konsulenten og jeg har i samarbejde med klubben, tillidsrepræsentanten, tillidsrepræsentant-suppleanten og arbejdsmiljørepræsentanten brugt mange kræfter på at sikre socialrådgiverne ændringer, som fører til et bedre arbejdsmiljø. En indsats som fortsat følges op.

Refleksion og dialog om strategi, valg af redskaber og indsatser er nødvendig hver gang Dansk Socialrådgiverforening sammen med medlemmerne arbejder for at forbedre arbejdsmiljøet. Respons på og dialog om vores indsats er altid meget velkommen. Og jeg vil fortsat opfordre medlemmer, tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter til at kontakte deres DS-region så tidligt som muligt, hvis I har ondt i arbejdsmiljøet. **S**

Regionsformand Anne Jørgensen kan kontaktes på
anj@socialraadgiverne.dk

Find din region på www.socialraadgiverne.dk/kontakt

ANNE JØRGENSEN, FORMAND, REGION SYD

DSKALENDER

Læs mere om arrangementerne - og se flere - på www.socialraadgiverne.dk/kalender

26. september, Esbjerg

Fyraftensmøde med Rikke Høgsted om at forebygge belastninger og traumatisering.

1. oktober, København

Seniorer spiser frokost på Restaurant Karla.

3. oktober, Holstebro

7. oktober, Aarhus
Netværksmøde for privatansatte socialrådgivere uden socialrådgiverkolleger.

7. oktober, Randers

Temadag for ledere med personaleansvar - om ledelse, der forebygger stress.

9. oktober, Odense

Seminar for fællestillidsrepræsentanter om strategisk arbejdsmiljøarbejde.

23. oktober, Randers

Kursusdag for nyvalgte TR-suppleanter i Region Nord.

30.-31. oktober, Nyborg

Socialrådgiverdag 2019

5. november, København

Seniorer spiser frokost på Restaurant Karla.

11. november, Taastrup

Kursusdag for nyvalgte TR-suppleanter i Region Øst.

13. november, Fredericia

Fællemøde for TR i Region Syd

13. november, Aalborg

20. november, Holstebro
PKA - bliv klogere på din pensionsordning.

15.-17. november, Odense

Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende holder årsmøde.

18.-20. november, Vejle

TR-uddannelse: Lederskab og coaching.

26.-27. november, Vejle

TR-uddannelse: Få indflydelse!

28. november, Fredericia

Fælles temadag for TR- og AMiR i Region Syd.

28.-29. november, Vejle

TR-uddannelse: Øvede forhandlere.

22.-24. januar, Vejle

TR-grunduddannelse hold 2001.

3.-5. februar, Vejle

TR-uddannelse: TR i Staten 1

24.-25. marts, Nyborg

TR-konference 2020.

30. marts - 1. april, Vejle

TR-grunduddannelse hold 2002.

Med fare for at virke fag-egocentrisk ...

klumme

KLUMMEN SKRIVES PÅ SKIFT AF SOCIALRÅDGIVERNE

KARINA ROHR SØRENSEN, HENRIK CHRISTENSEN, IDA LOUISE JERVIDALO, LONE KIDMOSE OG SINE SØNDBORG MARCUSSEN

Jeg vælger at starte med et langt citat fra et jobopslag, som vækker bekymring hos mine kolleger og mig:

"Vi søger en beskæftigelsesmedarbejder til indsatsen med de ledige kontanthjælpsmodtagere....

Dine arbejdsopgaver vil være at varetage samtaleforløb med borgeren med henblik på at understøtte muligheder, tydelige jobmål og motivation. Afdække og udvikle borgerens kompetencer og matche mod realistiske mål og virksomhedernes behov. Etablere ordinære jobs, virksomhedspraktikker, løntilskud, indsatser med videre. Samarbejde med andre samarbejdspartnere og udarbejde arbejdsbevurderinger samt anden skriftlig dokumentation for at understøtte afklaring af borgerens sag. Det er en fordel at have kendskab til Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats. *Du skal varetage hele myndighedsopgaven.*

Din faglige profil: Din uddannelsesmæssige baggrund er ikke afgørende. Den kan være socialfaglig eller beskæftigelsesfaglig, men du kan også have en anden uddannelse".

Jeg tillader mig lige at hejse et lille flag her - for en hyppig oplevelse er efterhånden, at vi på beskæftigelsesområdet i større grad end tidligere oplever, at myndighedsudøvelse falder ud til andre faggruppers favør. Hvor det med myndighed betragtes som 'noget rent administrativt' - som alle kan tileg-

ne sig, eventuelt gennem kollegaopklæring eller med et kort opkvalificeringsforløb internt i kommunen. Sat på spidsen 'noget som lige kan foretages 'med venstre hånd' ved siden af det virksomhedsrettede arbejde.

Og det gælder ikke kun udkantskommuner med eventuel mangel på socialrådgivere. Tendensen ses også i min egen - Aarhus - og andre store kommuner, hvor udviklingen er, at medarbejderne, uagtet uddannelsesbaggrund, men under nye titler som jobformidlere, virksomheds-, job-, fastholdelses- og uddannelseskonsulenter - også har de klassiske socialfaglige sagsbehandleropgaver med koordinering, lovgivning, myndighedsansvar og systematisk sagsbehandling.

Med fare for at lyde overdrejet fag-egocentrisk og med al respekt for de mange andre dygtige faggrupper, vi samarbejder med i indsatsen: Det er en udvikling, som jeg og kollegerne er ret bekymret over. Som faggruppe har vi qua vores uddannelsesbaggrund et grundlæggende lovindblik og styr på de juridiske aspekter - eksempelvis om borgerens retssikkerhed. Det skal vi huske at værne om som en del af vores fagprofession og som en faglig stolthed - ikke mindst på arbejdspladserne, når der skal rekrutteres. Og med disse ord derfor også en kraftig opfordring til alle vores nyuddannede socialrådgivere. SØG! **S**

tanker fra praksis

DS:kontakt

Telefonerne er åbne
mandag-fredag kl. 9-14

SEKRETARIATET
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION ØST
(dækker Region Hovedstaden
og Region Sjælland)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Øst
Kornerups Vænge 12, 2
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

REGION SYD
(dækker Region
Syddanmark)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Syd
Vesterballevej 3A
Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense
Lumbyvej 11, opgang C, 2.th.
Postboks 249
5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION NORD
(dækker Region
Nordjylland
og Region Midtjylland)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Nord
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro
Fredericiagade 27-29
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg
Hadsundvej 184 B
Postboks 764
9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN
(Jobformidling)
FTF-A (hovedkontor)
Snorregade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONSKASSEN
PKA
Administration
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialraadgiverne.dk
Se under "Om DS" eller under
"Medlemsgrupper".

Skolefravær skal forebygges væk

Skolevægning, som er temaet i dette nummer af Socialrådgiveren, er en udfordring, som står meget present for mig fra mit arbejde på børneområdet. Når et barn gjorde alt for at undgå skolen, oplevede jeg ikke ligefrem, at løsningerne stod i kø. Barnets vej tilbage til undervisningen i klasseværelset og samværet med klassekammeraterne kan være meget lang, når skolefravær er blevet til skolevægning.

I Dansk Socialrådgiverforening opfordrer vi kommunerne til at investere i tidlig, forebyggende indsats, og gennem de senere år har mange kommuner som led i den forebyggende indsats valgt at ansætte socialrådgivere på skoler – og også i daginstitutioner – og det giver rigtig god mening. En af socialrådgiverne i temaet formulerer det meget præcist: ”Som ansat på skolen har jeg den fordel, at jeg af egen drift kan tage fat i en lærer og sige, at jeg kan se, at Ottos fravær er steget igen. Vi kan have en faglig sparring uden, at eleven først skal gøres til en sag.”

Mange problemer kan fanges i opløbet, inden de udvikler sig til de mere alvorlige underretninger i socialforvaltningerne. Heldigvis kan vi også se, at en række kommuner har ansat flere myndighedssocialrådgivere i familieafdelingerne, så de er bedre rustede, når de svære sager dukker op. Sager, som kræver tid og en høj kvalitet i relationen til børn i mistrivsel og deres familier.

Desværre er der fortsat en del kommuner, som tøver med at investere i forebyggende indsats. Men når undersøgelser viser, at øget skolefravær i grundskolen er forbundet med risiko for senere at droppe ud af uddannelsessystemet, som igen øger risikoen for sociale, økonomiske og psykiatriske problemer i voksenlivet, så bør der ikke være så meget at betænke sig på. Tidlig forebyggelse øger barnets trivsel her og nu, men også på længere sigt.

Så der er god grund til, at vi i Dansk Socialrådgiverforening hele tiden holder snuden i sporet for at få flere kommuner med på, at tidlig forebyggelse betaler sig – først og fremmest menneskeligt, men også samfundsøkonomisk. Og når jeg er rundt i landet og møder medlemmer, som arbejder ud fra investeringstankegangen, så fortæller de historien om, at de er begyndt at lave rigtigt, helhedsorienteret socialt arbejde igen. At der er fokus på at ændre på barnets rammer, så det kan være i ”normalsystemet” – også uden at blive klemmt af inklusionsloven. Der er beretninger om, at de har fået tid til den del af det sociale arbejde tilbage, som er det relationelle. Og det giver håb.

Så derfor et stort slag herfra for det helhedsorienterede arbejde, hvor socialforvaltningerne rækker ud i normalområdet og støtter børnene til læring og trivsel. Og et stort klap på skulderen for alle de socialrådgivere, som hver dag befinder sig i det yderst komplekse rum mellem samarbejdspartnere, familier, lovgivning og økonomi – hvor man skal finde de bedste løsninger for de børn og unge, der har det sværest. **S**

leder

